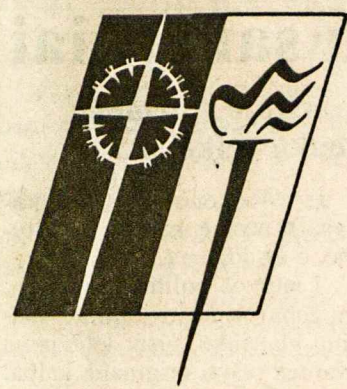

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 22 (2829) 2004 JUNE-BIRŽELIS 1 •

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS - LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ON L5C 1T3 CANADA • www.tzib.com Nr. kaina - \$1

Iš arti ir toli

Tautodailė, šokis ir daina yra tautos meniškumo išraiška. Šokis yra ypatingas tuo, kad juo žmogus gali parodyti tai, ko žodis pilnai nepasako. Šokyje savo visu kūnu, ne tik balsu ar rankų darbu, šokėjas išreiškia jungimąsi su tautos dvasia.

JAUNIMUI tautiniai šokiai visais laikais buvo būdas ne tik kartu džiaugtis ta dvasia, o ir pabendrauti. Pabūti su savais, su draugais visam jaunimui yra smagu. Išeivijoje dalyvavimas tautinių šokių grupėje tapo dar ir svarbi kultūrinės veiklos išlaikymo priemonė. Didelėje svetimos aplinkos erdvėje, ar tai Vokietijos tremtinių stovyklose, Kanados prancūzų ar anglų provincijose, Amerikos Vakaruose ar Rytuose, Pietų Amerikoje bei Australijoje tautinių šokių ansambliai sutelkė lietuvių ir jų vaikus, juos pralinksmino ir iškėlė gražų susibūrimo tikslą. Kiekvienas, kuris yra šokęs grupėje, prisimena pasirodymų savotiškai įdomią įtampą, pasidžiavimą galint pasipuoti spalvingais tautiniais drabužiais, parodyti savo ansamblio visumos grožį. O dalyvavimas tautinių šokių šventėje jaunimui palieka neišdildomą įspūdį. Joje jaunimas pasijunta dalimi milžiniškų pastangų, susijusių su pasirodymu tokiai šventei.

TAUTINIŲ šokių švenčių rengimas yra sudėtingas, reikalaujantis nesuskaičiuojamų valandų darbo ir nuostirdaus rengėjų pasišventimo. Meninė programa, grupių koordinavimas, patalpos, leidinys, renginiai, talka smulkiausiems darbamams – viską tenka apgalvoti, surasti, sukviesti. Kiekvienos šventės rengėjai lieka dėkingi visiems, kurie prisideda prie tų darbų. Viskas daroma stengiantis patenkinti žiūrovus, sudaryti prisimintiną vaizdą jų pasigėrėjimui, įdomius pabendravimus, kad viešnage būtų maloni. O šiais laikais, kai rengėjų gretos silpnėja, dar svarbiau juos paremti, jiems parodyti atitinkamą dėmesį, prisidėti savo atsilankymu tokiose šventėse. Kaip ir kiekvieno padėjėjo įnašas yra svarbus, taip kiekvieno žiūrovo buvimas yra padėka už įdėtą darbą.

VOS mėnuo beliko iki išeivijos lietuvių 12-osios tautinių šokių šventės, kuri vyks Čikagoje liepos 3 d. Įvairūs ir įdomūs renginiai vyksta ir prieš tai – koncertai, lietuvių vakaras, atidarymas, susipažinimo vakaras, tautodailės paroda, mugė – visi ras ką pamatyti, kur dalyvauti. Informacija teikiama internetu www.javlb.org/ssvente04. Jau užsiregistravo 43 tautinių šokių grupės, arti 1,800 šokėjų, nuo 7 iki 70 metų amžiaus, iš Lietuvos, Brazilijos, Švedijos, JAV ir Kanados. Visi uoliai repetuoja, kelia sparnus vykti į šį šviesų susibūrimą. Tikimasi, kad sulauks iš didžiausią lietuvių išeivijos telkinį ir daugybę žiūrovų, kurie parems ir šventės rengėjus, ir šokantį jaunimą. Juk tokios šventės atgaivina dvasią, suteikia konkretų tikslą ir įprasmina visų pastangas, duoda akstiną tolimesnei veiklai. Todėl norisi, kad kiekviena tokia šventė būtų sėkminga. O tai įmanoma, jei ją domisi ir ją remia visi, kas ir kiek gali. Svarbu dalyvauti, siųsti jaunimą, paremti nors ir kukliomis aukomis, kad galėtų, kaip 12-osios šventės šūkis kviečia – „iš arti ir toli – šokti kartu visi!“ RSJ

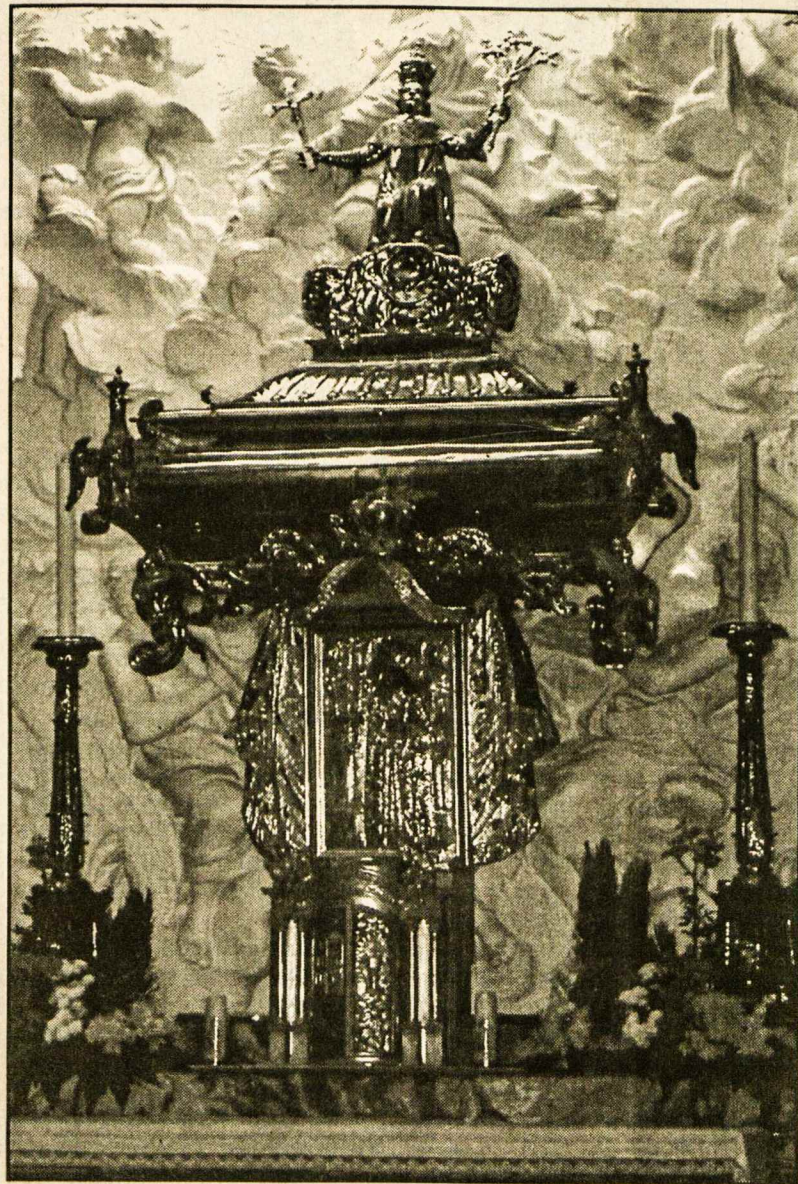
KANADOS ĮVYKIAI

Parlament rinkimai

Ministeris pirmininkas Paul Martin sekmadienį, gegužės 23, paprašė generalinę gubernatūrą Adrienne Clarkson paleisti parlamentą ir paskelbė Kanados parlamento rinkimus – birželio 28 dieną. Svarbiausią vaidmenį šiuose rinkimuose atliks dvi partijos – liberalų ir konservatorių. Prieš penkis mėnesius Paul Martin perėmus Liberalų partijos vadovavimą ir tapus ministru pirmininku, teko gintis nuo puolimų dėl valstybės pinigų švaistymo bei skandalinių sukčiavimų. Prieš paskelbiant generalinę revizorės duomenis apie surastus išeikvojimus, Liberalų partija galėjo tikėtis daugumos parlamento rinkimuose. Dabar – neaišku. Skelbiant rinkimus Liberalų partija, vadovaujama Paul Martin, parlamente turėjo 169 narius, Konservatorių partija, vadovaujama Stephen Harper, - 73, Naujųjų demokratų partija, vadovaujama Jack Layton, - 14, ir Kvebekiečių vienybė (Bloc Québécois), vadovaujama Gilles Duceppe, - 33. Pagal naują rinkimų apylinkių ribų pertvarkymą, bus renkami 308 parlamento nariai. Norint sudaryti daugumos vyriausybę partijai teks užsitikrinti 155 vietas naujame parlamente. Paskutinės balsuotojų apklausos duomenimis, Liberalų partija

gautų 35% balsų arba 108 atstovus parlamente. Ontario provincijos liberalai jau sulaužė savo rinkiminius pažadus, savo paskelbtame biudžete pakeldami mokesčius ir tuo sukeldami didelį rinkėjų nepasitenkinimą. Šioje provincijoje 2000 m. lapkričio 27 d. rinkimuose iš 103-jų esamų rinkimų apylinkių Kanados parlamente buvo išrinktas 101 Liberalų partijos narys, todėl Ontario liberalų vyriausybės pažadų sulaužymas gali skaudžiai atsiliepti federaciniuose rinkimuose. Iki rinkimų liko dar keturios savaitės. Todėl per anksti pranašauti rezultatus. Galutiniai duomenys kelsis pagal partijų vadų skelbiamus pažadus ir jų sugebėjimą įtikinti rinkėjus, kad tuos pažadus bus galima įgyvendinti. Sveikatos ir socialinio draudimo reikalams bus skiriama daugiausia dėmesio; toliau - mokesčių mažinimas ir biudžeto balansavimas, dar toliau - krašto saugumas ir teroristų kontrolė. Ryšium su gausiomis tautinėmis mažumomis, didės ir atitinkami pažadai.

300 km per valandą visu las su gausiu lietuvių ir ledo kirtuliais bei keliais vėjo sukurtais nusibėgus pietvakarių Ontario provinciją. Padaryta daug žalos, tačiau nežuvo nė vienas žmogus. (Nukelta į 6-tą psl.)

Šv. Kazimiero koplyčios altoriaus detalė Vilniaus arkikatedroje
Nuotr. R. Jonaitienės

Savaitė Lietuvoje

VRM Vienoje

Vidaus reikalų ministeris Virgilijus Bulova su delegacija gegužės 20-21 d.d. lankėsi Vienoje, kur su tarptautinių organizacijų vadovais aptarė būsimąją Lietuvos veiklą Jungtinių Tautų (JT) Ekonominėje ir socialinėje taryboje (ECOSOC) bei kitose organizacijose.

Vizito programoje – susitikimai su Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacijos (ESBO) generaliniu sekretoriumi Janu Kubišu ir JT Nusikaltamumo ir narkotikų biuro vadovu Antonio Maria Costa, ESBO pirmininko specialiąja atstove kovai su prekyba žmonėmis Helga Konrad.

V. Bulova taip pat susitiko su Suomijos, Danijos, Rusijos, Gudijos, Vokietijos bei Europos komisijos ambasadoriais prie Jungtinių Tautų bei su Austrijos vidaus reikalų ministru Ernst Strasser.

Partijų bendri siekiai

Gegužės 20 d. dvylika partijų, dalyvausiančių rinkimuose į Europos parlamentą, pasirašė pareiškimą, kuriame pabrėžia vieningai sieksiančios bendrą tikslą Europarlamente. Pareiškimą pasirašė Socialdemokratų partijos, Naujosios sąjungos (socialliberalų), Liberalų ir centro sąjungos, Tėvynės sąjungos, Lietuvos krikščionių demokratų, Darbo partijos, Krikščionių konservatorių socialinės sąjungos, Liberalų demokratų partijos, Lietuvos lenkų rinkimų akcijos, Lietuvos rusų sąjungos, Nacionalinės centro partijos bei Valsietiečių ir Naujosios demokratijos partijų sąjungos atstovai. Pareiškimu nepasirašė Tautos pažangos partijos atstovai, kurie patys pripažįsta buvę ir išliekantys euroskeptikais.

Visos sutaria, kad pagrindiniai Lietuvos tikslai yra "kuo palankesni Lietuvai ES teisės aktai, ES finansų kuo geresnis pritaikymas Lietuvos socialinei ir ekonominei pažangai, žinių ekonomikos ir kultūros plėtrai, kuo greitesnis Lietuvos išilgiemas į ES transporto ir energetikos tinklus, deramas ES dėmesys ir lėšų skyrimas Lietuvos energetikos ūkiui, palankios sąlygos valstybinio verslo plėtrai, saugumo ir stabilumo išplėtimas Lietuvos, o tuo pačiu ir ES kaimyninėse valstybėse rytuose, ES išorinės sienos stiprinimas,

kuo ankstesnė Lietuvos narystė Šengeno erdvėje". Pareiškimas minimas ir lietuvių kalbos aktyvų vartojimas bei Lietuvos kultūros vertybių ir kalbų įvairovės pristatymas Europoje.

Aukojo Adamkaus rinkimams

I Vilnių iš visos Lietuvos Valda Adamką remiantys verslininkai bei visuomenės veikėjai suvažiavo gegužės 23 d. susitikti su juo. Iš viso apie 200 rėmėjų jo rinkimų vajui suaukojo daugiau kaip 250,000 litų.

V. Adamkaus rinkimų štabo vadovo Dariaus Gudelio teigimu, tokie renginiai užtikrina rinkimų finansavimo skaidrumą. Apie paaugustus pinigų bus pranešama Vyriausiajai rinkimų komisijai, kaip reikalauja įstatymai. Gegužės 25 d. V. Adamkus pareiškė neketinantis trauktis iš rinkimų kovos ir pakartojai sieksias pergalę, paragina Rolandą Paksą bei jo aplinką gerbti Konstitucinio teismo sprendimą, užkertantį kelią R. Paksui kandidatuoti.

Pristatė Lietuvos siekius

Laikinas Lietuvos prezidentas Artūras Paulauskas gegužės 24 d. konferencijoje Vilniaus universitete pristatė naujosios Lietuvos užsienio politikos doktrinos metmenis, rašo ELTA-LGTIC. Jis teigė, jog reikia rasti būdų ir priemonių daryti kuo didesnę įtaką Europos sąjungos ir ŠAS (NATO) sprendimams, įsiliėti į bendrą sprendimų institucijas. Jo nuomone, Lietuvos tikslas ne tik balsuoti dėl vieno ar kito sprendimo, bet ir dalyvauti jį rengiant, ypač tais klausimais, kurie svarbūs Lietuvai. A. Paulauskas taip pat siūlė stiprinti Lietuvos institucijas planuojančias, formuojančias ir įgyvendinančias valstybės politiką kaimyninių valstybių atžvilgiu bei valstybės analitinius pajėgumus, pradėti įvairius projektus ir tyrimus svarbiausiomis užsienio politikos kryptimis.

Susitiko su TDO atstovais

Laikinas Lietuvos prezidentas Artūras Paulauskas gegužės 14 d. priėmė Tarptautinės darbo organizacijos (TDO) generalinio direktoriaus Juan Somavia ir jį lydintįs atstovais. Svarbiausi šios organizacijos tikslai – skatinti užimtumą, socialinę apsaugą, socialinį dialogą. A. Paulauskas tvirtino, kad TDO pareigūnų vizitas Lietuvoje yra politinis jos pripažinimas TDO nare. RSJ

Kazimierinės iškilmės Vilniuje

Dalyvavo Šv. Tėvo atstovas kardinolas Achille Silvestrini, Lietuvos vyskupas, valstybės pareigūnai, miesto atstovai, gausūs būriai maldininkų

Gegužės 5-9 d.d. Vilniuje vyko įvairūs renginiai, skirti Lietuvos globėjų Šv. Kazimiero jubiliejinių metų ir Šv. Kazimiero šventovės 400 metų sukakčiai paminėti. Ta proga Vilniuje lankėsi oficialus Šventojo Tėvo pasiuntinys kardinolas Achille Silvestrini. Jis atvyko gegužės 5 d., rytojaus dieną auکوjo Mišias Aušros Vartų Gailestingumo Motinos koplyčioje, lankėsi Vilniaus universitete, aplankė Dievo Gailestingumo, Šv. Pranciškaus ir Bernardinų šventovės.

Tą dieną Lietuvos valstybiniame muziejuje buvo atidaryta paroda "Šv. Kazimiero kultas ir ikonografija". Atidaryme dalyvavo kard. Achille Silvestrini, kard. Audrys Juozas Bačkis, vysk. Eugenijus Bartulis ir kiti svečiai. Savo sveikinimo žodyje kard. Silvestrini sakė, kad paroda yra trejopai prasminga, nes ji atskleidžia, koks brangus buvo šis šventasis lietuvių protėviams ir visam krikščioniškam pasauliui. Taip pat ji liudija, kokios tvirtos ir gilios yra krikščioniškos tradicijos Europos kultūroje; trečia, kad parodoje esantys senoviniai daiktai, dirbiniai ir kūriniai pateikiami kaip pamaldumo išraiška. Ji ypatinai svarbi stengiantis atsigauti nuo sovietinės okupacijos padarytų žaizdų, kurias padedama gydyti, kai sakralinės vertybės grįžta į savo vietą.

Padėkos žodį tarė kard. Bačkis, o apie parodos rengimą ir įgyvendinimą kalbėjo Lietuvos valstybinio muziejaus direktorė Birutė Kulnytė. Atidarymo metu buvo pristatyta Vytauto Ališausko knyga *Šventasis Kazimieras*, išleista lietuvių, lenkų, ir anglų kalbomis.

Gegužės 7 d. kard. Silvestrini lankėsi Šiluvoje, Tytuvėnuose ir Kryžių kalne. Vakare Vilniaus universiteto alumnato kiemelyje vyko šv. Kazimieriui skirtas poezijos vakaras.

Gegužės 8 d. Vilniaus jėzuitų gimnazijos salėje surengta mokslinė konferencija *Šv. Kazimiero kulto patvirtinimo ir Šv. Kazimiero bažnyčios 400 metų jubiliejus*, kurioje dalyvavo istorikai, menotyrininkai ir kiti.

Dr. Irena Vaišvilaitė kalbėjo apie šv. Kazimiero istorinę aplinką, pateikė žinių apie karaliaus šeimą, kuri buvo veikli to meto tarptautinėje politikoje. Ji paveikė tuo laiku kilusio naujojo pamaldumo "devotio moderną" sąjūdį, kuriame pabrėžiamas kristocentrizmas, Eucharistija, savęs pažinimas praktikuojant dorybes ir atmetant ydas.

Dr. Mintautas Čiurinkas atskleidė šv. Kazimiero gyvenimo ir asmenybės bruožus, parodydamas kuo skiriasi istorinis pirmapažindis nuo dabartinio įvaizdžio. Jo teigimu, senųjų šaltinių apie šv. Kazimierą yra nedaug, tačiau aišku, kad šv. Kazimieras įgyvendino krikščioniško doro, skausmo, maldingo gyvenimo idealą.

Autorius Vytautas Ališauskas kalbėjo apie pagarbos šv. Kazimieriui prasmę, aiškino kaip jis yra kitoks, negu to meto šventieji, kaip jis peržengė socialines ribas bendraudamas su vergdieniais, nesilaikė dvaro – karalaitiško etiketo reikalavimų, pasirinko sunkų gyvenimo kelią.

Menotyrininkė Sigita Maslauskaitė skaidrėmis supažindino susirinkusius su šv. Kazimieru ikonografinėje tradicijoje, išryškino jo ikonografijos bruožus, jos raidą ir kaitą iki mūsų dienų.

Su šv. Kazimiero šventovės istorija supažindino menotyrininkė Neringa Markauskaitė. Dr. Liudas Jovaiša kalbėjo tema *Vilniaus Profesų namai: gyvenimas ir gyventojai*, apibūdino namų paskirtį, veiklą ir darbus, žymius tuose namuose gyvenusius jėzuitus.

Vysk. dr. Jonas Boruta, SJ, savo pranešime *Pal. Jurgis Matulaitis – Šv. Kazimiero bažnyčios atkūrėjas 1919 m.* apžvelgė to meto bažnytinę politiką, citavo vyskupo laiškus dėl šv. Kazimiero šventovės grąžinimo.

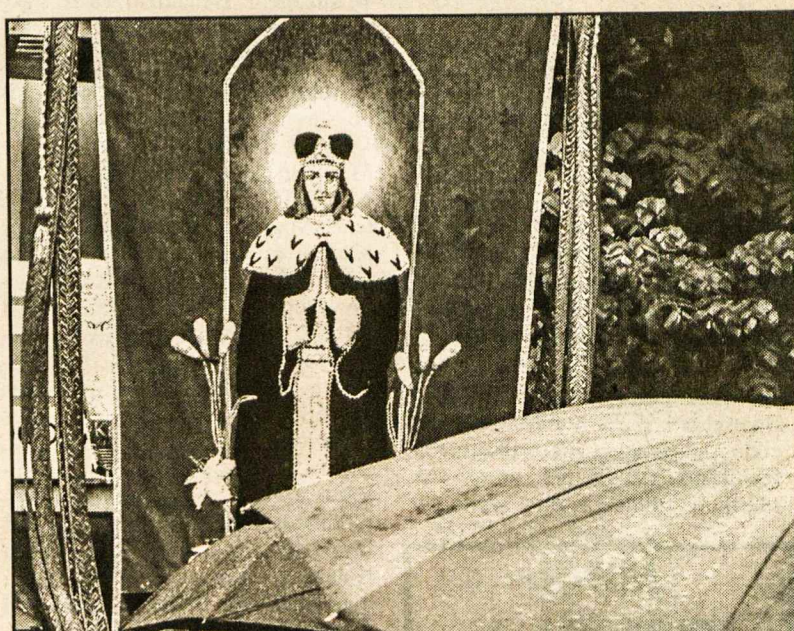
Gegužės 8 d. vakare Šv. Kazimiero šventovėje vysk. Boruta ir Lietuvos jėzuitų provinciolas Aldonas Gudaitis, SJ, auکوjo Mišias jaunimui. Pamokslą skaitė jėzuitų generalinio vyresniojo asistentas Rytų Europai kun. Adamas Žakas. Po Mišių vyko jaunimo chorų maldų ir giesmių vakaras "Ausk Marijai rožių girą". Koncerte dalyvavo 220 giesmininkų iš Vilniaus, Kauno ir Marijampolės.

Tą patį vakarą Vilniaus arkikatedroje, Šv. Kazimiero koplyčioje, prasidėjo vigilija. Buvo perskaityta 1602 m. lapkričio 8 d. popiežiaus Klemenso VIII brevė, leidžianti šv. Kazimierą garbinti kaip šventąjį, ir sugiedota šv. Kazimiero litanija. Kard. Silvestrini sveikino susirinkusius Šv. Tėvo vardu ir pareiškė: "Šiomis dienomis esu sužavėtas, nes matau jūsų miestiečių atgimstantį tikėjimą. Neseniai jūsų šalį valdė režimas, o dabar esate ipareigoti užpildyti šią tuštumą, 400 metų šv. Kazimiero jubiliejus turi tapti proga atgimti tikėjimui šalyje. Šv. Kazimieras atsisakė pasaulio blizgesio ir paaukojo save vargšams. Lelija Kazimiero rankose simbolizuoja širdies tyrumą, gebantį regėti ir kontemliuoti Dievą. Ateityje jūsų laukia pasirinkimo kelias: vakarietiškas konsumizmas ar tikėjimo idealai. Šv. Kazimieras mus moko: svarbu būti ne karaliumi, bet Kristaus mokiniu. Linkiu jums tos drąsos ir įkvėpimo, kuriuos turėjo šv. Kazimieras ir jūsų tikėjimo kankiniai".

Kardinolas A. Silvestrini suteikė palaiminimą. Šv. Kazimiero koplyčioje iki vėloms vyko liudijimai ir šlovinimas.

Gegužės 9 d. Vilniaus arkikatedroje 9 v.r. Mišias šv. Kazimiero garbei auکوjo kard. Bačkis su visais Lietuvos vyskupais ir apaštališkuoju nuncijumi P. S. Zurbriegen bei kard. Silvestrini. Iš Vilniaus arkikatedros 10 v.r.

Gegužės 11 d. kard. Silvestrini auکوjo Mišias šv. Kazimiero koplyčioje prie jo karsto. Po Mišių jis apsilankė prezidentūroje, kur susitiko su laikinuoju prezidentu Artūru Paulausku prieš grįždamas į Vatikaną. RSJ

Šv. Kazimiero vėliava, kurią maldininkai š.m. gegužės 9 d. eisenoje nuo Vilniaus katedros atnešė į šv. Kazimiero šventovę
Ntr. R. Jonaitienės

Šiame numeryje

Iš arti ir toli

Kiekvieno žiūrovo buvimas yra padėka už įdėtą darbą

Kazimierinės iškilmės Vilniuje

Svarbu būti ne karaliumi, bet Kristaus mokiniu

Rusų teritorinė gyvybinė erdvė

Stalinas nebuvo pirmasis, kuris trėmė gyventojus į Sibirą

Kai nėra šeimos židinio

Laukia, kad paimtum juos ant kelių, paglostytum...

Lietuvos žingsnis Europon

Nuskambėjo Europos ir Vokietijos bei Lietuvos himnai

Spaudos atgavimo šimtmetis

Už sunkų kelią, baugią naktį, ar kas mus, knygnešius, atmins?

Apie tamsią dieną

Taip ir vėl sugrįžta balti, margi atminimai – tiek jų daug!

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905 275-4672 FAX 905 290-9802 E-mail: tevzb@pathcom.com
www.tzib.com

Agreement No. 40012376 PAP Registration No. 09408. CPM 1001760
LEIDĖJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai".
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, R. Sakalaitė-Jonaitienė, Č. Senkevičius, G. Gaizutienė. Metinė prenumerata – \$50, rėmėjo – \$60, garbės – \$70. Oro paštu į užjūrius – \$170, paprastu paštu – \$60.
Amerikoj – JAV dol. Pavieniai nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalu kreiptis į "TZ administraciją". Skelbimai ruošiamam nr. priimami iki ketvirtadienio. Už skelbimų turinį redakcija neatsako. Rankraščiai taisomi redakcijos nuožiūra. Bendradarbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550) is published weekly, except 1st and 2nd week in August and 4th week in December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc., 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905 275-4672. Subscriptions: regular \$50.00, patron \$60.00, sponsor \$70.00 per year. Airmail overseas – \$170, regular mail overseas – \$60. Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

Return undeliverable Canadian addresses to Circulation dept. 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3.

We acknowledge the financial assistance of the Government of Canada, through the Publications Assistance Program (PAP), toward our mailing costs.

RELIGINIAME GYVENIME

Šiaulių vyskupas Eugenijus Bartulis balandžio 6 d. apsilankė UAB "Šiaulių tauro televizoriai". Jo tikslas buvo pamatyti, kaip gaminami televizoriai ir pabendrauti su gamyklos darbuotojais. Jį sutiko generalinis direktorius Rimantas Zukauskas, kiti direktoriai ir administracijos bei dirbtuvės darbininkai. Jis pajaukdamas pasiūlė gaminti tokius televizorius, kurie užblokuotų visas neigiamą įtaką darančias programas. Jam padarė didelį įspūdį gaminamų televizorių pavyzdžiai ir tai, kad "Šiaulių tauro televizoriai" yra vienintelė išlikusi televizorių gamykla Baltijos valstybėse. Svečias stebėjosi, kad tik nedidelė dalis gamybos yra parduodama Lietuvoje. Atsisveikindamas vyskupas padalino Šiaulių katedros lankstinių ir kvietė visus Vėlykų sekmadienį lankyti Šiaulių katedroje.

Vilkaviškio vyskupas Riman-tas Norvila su delegacija kovo 21-28 d. lankėsi Vokietijoje, Pietų Oldenburgo krašte. Delegacijoje dalyvavo Marijampolės apskrities viršininkas Albinas Mitrulevičius, Marijampolės savivaldybės meras Vidmantas Brazys, Vilkaviškio vyskupijos Caritas direktorius kun. Deimantas Brogys ir direktoriaus pavaduotoja dr. Emilija Montvilienė, Alvitio parapijos klebonas kun. Vytautas Kajokas, vertėja mkt. Zita Karpavičienė. Jie buvo pakviesti dabartinio Cloppenburgio psichiatri-nės ligoninės direktoriaus Clemens-ro Rottinghaus, kurio organizuoja-ma labdara ir finansinė parama teikiama daugeliui Vilkaviškio pa-rapijų nuo 1992 m. C. Rottinghauso surasti geradarai – daugiausia pri-vatūs asmenys ir Caritas organiza-cijos atstovai. Vyskupo vadovauja-ma delegacija lankėsi tose savival-dybėse bei parapijose, su kuriomis plėtojama ši draugystė. Taip pat ap-lankyta Poppelmann firma, gami-nanti plastmastinius gaminius, Cloppenburgio psichiatri-nės ligon-nė, Altenoythe esantis neigaliųjų darbo ir užimtumo centras, bei kitos įstaigos Hanoveryje, Vechtoje ir Visbeke. Prieš delegacijai atsi-sveikinant vysk. R. Norvila padė-kos Mišias aukėjo kovo 27 d. Langfordeno Šv. Laurencijaus pa-rapijoje. Balandžio 2 d. Marijampol-ėje įvyko spaudos konferencija, kurioje atkreiptas dėmesys, jog Vo-kietijoje Katalikų Bendrija ir vals-tybė sutartinai darbuojasi dėl žmo-gaus, valstybė noriai finansuoja Bendrijos globojamus socialinius projektus.

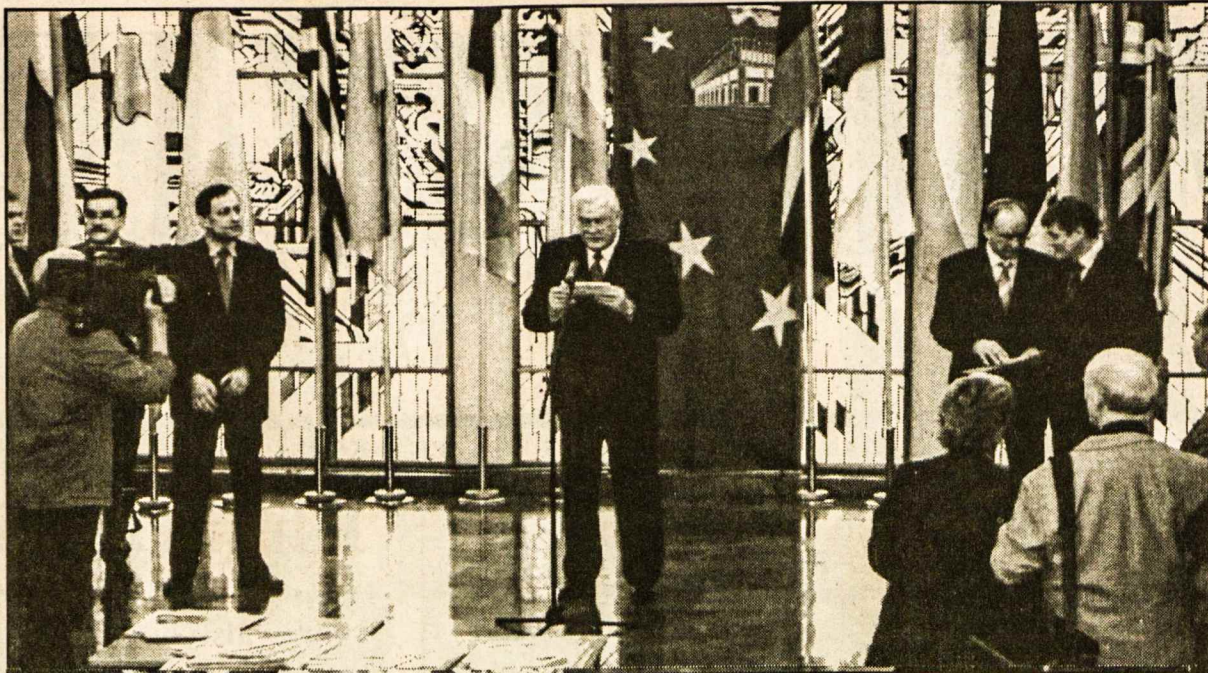
Meditacijų knyga "Jausti su Bažnyčia", skirta liturginio C metų ciklo skaitiniams. Jos sutiktuvės ir susitikimas su autore poete ses. Marija Katilūte Lacrima įvyko ba-

landžio 16 d. Kaune, Maironio li-teratūros muziejuje. Jį teigė, kad jos kūryba – mąstomoji poezija – skirta skaityti tyliai ir vienuojai. Ji kal-bėjo apie nelengvą soneto formą ir laisvės bibliinių meditacijų poeti-nę raišką. Renginyje dalyvavo jos knygomis (kita – Čiurlionio pa-veikslų temomis "Irkis į gilumą") įžangos žodį parašęs kun. Vaclovas Aliulis, MIC, taip pat vysk. emerit-as Juozas Preikšas. Kalbėjo kun. V. Aliulis, poetės brolis Povilas Katilius, poeziją skaitė Vida Mic-kuvienė, grojo smuikininkė Kristi-na Katavičiūtė. Ses. Marija sakė rengiant meditacijas ir kitiems (A ir B) metams.

Kunigų pasaulyje nesumažė-jo per 40 metų, tačiau jų labai su-mažėjo Europoje ir Šiaurės Ameri-koje. Vatikane Didžiojo ketvarti-dienio proga pristatydami popie-žiaus laiką kunigams Dvasininki-ų kongregacijos prefektas ir sek-retorius pabrėžė, jog 1961 m. pa-saulyje buvo 404,000 kunigų, o 2001 m. gruodžio 31 d. – 405,000. Geografinis kunigų pasiskirstymas vis tik pakito. Europoje kunigų su-mažėjo nuo 250,859 iki 206,761, Šiaurės Amerikoje – nuo 71,725 iki 57,988. Azijoje kunigų padaugėjo nuo 25,535 iki 44,446, Afrikoje – nuo 16,541 iki 27,988. Per dvide-šimt penkerius Jono Pauliaus II po-piežiaus metus seminaristų pa-daugėjo beveik du kartus – nuo 63,900 iki 113,000. Per pastaruosius 30 metų 14% padaugėjo parapijų. Jų šiandien pasaulyje yra 216,736, iš jų 212,095 turi savo kunigą.

Penktasis metinis sakralinės muzikos festivalis "Džiugaukim... Aleliuja" įvyko balandžio 12-18 d.d. Marijampolės Šv. Vincento Pauliečio šventovėje. Dalyvavo apie 530 dainininkų ir muzikantų iš 15 chorų iš Alytaus, Kauno, Kazlų Rūdos, Lazdijų, Marijampolės, Su-valkų, Ukmergės, Vadvžio (Jur-barko r.), Vilkaviškio ir Vilniaus. Chorai kasdien giedojo vakarinių Mišių metu. Balandžio 18 d. vyko baigiamasis festivalio koncertas.

Tarptautinė konferencija "Pa-sauliečių vaidmuo Bažnyčioje" bu-vo surengta balandžio 16-18 d.d. Vytauto Didžiojo universitete ir Marijonų talkininkų centre. Ją ren-gė VDU Katalikų teologijos fakul-tetas, Marijonų talkininkų centras ir Kauno arkivyskupijos II sinodo sekretoriatas. Dalyvavo Kauno ar-kivyskupas S. Tamkevičius, VDU Katalikų teologijos fakulteto dėsty-tojai, svečiai iš užsienio, dvasini-kai ir pasauliečiai. Susirinkusius pasveikino Marijonų provincijos Lietuvoje vyresnysis kun. dr. V. Brilius, MIC. Pirmoje konferenci-joje Cardiffo arkivyskupijos gene-ralvikaras mons. R. Reardon dalijo-s įžvalgomis apie pasauliečių misiją Katalikų Bendrijos gyvenime ir ku-nigo vaidmenį įtraukiant juos į tą gyvenimą ir kuriant bendruomenę. Varšuvos kard. St. Vyšinskio insti-tuto atstovas kun. prof. dr. J.A. So-bowiak, MIC, apžvelgė pasauliečių vaidmenį rutuliojant kultūrą. Kun. doc. dr. R. Dulskis kalbėjo apie pa-saukūmų evangelizaciją, o kun. doc. dr. K. Melius – apie žmogaus, pa-saukto per Dievo įstatymą, normas ir nukrypimus. Katalikiškojo Liub-lino universiteto dėstytojas, Liubli-no marijonų kunigų seminarijos rektorius kun. dr. K. Pek, MIC, sa-vo pranešime kaip svarbiausią XXI š. rūpestį išskė suaugusiųjų kate-chezė. Po šių paskaitų darbo grupė-se dar skaityti pranešimai ir disku-tuota apie tikėjimo liudijimą, Sei-ma kaip brendimo atsakingai mei-lei vieta, krikščioniškąsias vertybes lietuvių šeimos papročiuose, pasau-liečių rengimą apaštališkai tarys-tystei ir kt. Abi konferencijos tie-rėms užbaigtos Mišiomis Kauno ar-kikatedroje bazilikoje aukotomis arkiv. S. Tamkevičiaus.

Lietuvos seimo galerijoje gegužės 7 d. min. pirmininkas Algirdas Brazauskas sveikino Literatūros ir meno laikraščio leidėjus, darbuotojus, išleidusius sukaktuvinį 3000-ąjį numerį. Nuotr. R. Jonaitienės

Rusų teritorinė gyvybinė erdvė

Nuo baltojo iki raudonojo carizmo

IGNAS MEDZIUKAS

Rusija visuomet stengėsi įsitvirtinti Baltijos jūros rytinia-me pakraštyje. Tik ten gyvenan-čių tautų pastangomis po Pirmo-jo pasaulinio karo, remiantis tautų apsisprendimo teise, jos pasiskelbė nepriklausomomis, ir kariniais veiksmais Rusijos bol-ševikai buvo atstumti į rytus. 1940 m. sovietai įvedė Lietuvon karinius dalinius, sulaužydami sutartis. Vėliau paaiškėjo, kad įvyko dviejų diktatorių susitari-mų dalybos. Sovietų Sąjungai subyrėjus, Baltijos valstybės vėl tapo nepriklausomomis. Tačiau paskutiniuoju metu Rusijos aukš-tieji kariškiai pasisako, kad iš rusų ir slavų tyčiojamasi, todėl reikalinga visų slavų vienybė.

Istorikas Kucharževskis, bu-vęs Lenkijos premjeras, pasi-traukęs iš aktyvios politinės veiklos, savo likusį gyvenimo laikotarpį paskyrė istorijos stu-dijoms. Jis parašė knygą, pradė-damas carų laikais *Nuo Baltojo iki Raudonojo carizmo*. Šioje knygoje jisai mini, kad Stalinas nebuvo pirmasis, kuris trėmė gyventojus į Sibirą. Trėmimai iš tikrųjų yra Rusijos carų išradi-mas. J. Kucharževskis užsimena apie slavonofilų ideologiją, ku-rią skleidė N. Danilevskis savo knygoje *Rusija ir Europa*. Jos antrinis pavadinimas *Europa skriaudžia Rusiją*. Išleista 1871 m. Ši knyga ir dabar mėgstama skaityti, nes joje keliamas pasi-didžiavimas, kad slavų vienybė gali sukurti gyvybinę rusų teri-torinę erdvę. Pagal tą teoriją rusų gyvybinė erdvė prasideda nuo Baltijos jūros ir tęsiasi iki Persijos įlankos. Taigi į ją įeina dabartinis Iranas ir Afganista-nas. Prisimintina, kad ne taip se-niai Sovietų Sąjunga užsimojo užimti Afganistaną, bet turėjo pasitraukti.

Teritorijose, kuriose gyvena svetimas elementas, reikia jas išvalyti ir apgyvendinti rusais. Apie lietuvių, latvių ir estus

sakoma, kad jie turi būti iškel-dinti kitur, o jų vienoje turi būti apgyvendinti rusai. Atrodo, kad Stalinas, laikydamasis šios teo-rijos, vykdė pakartotinus išveži-mus, todėl į Latviją ir Estiją bu-vo atkelta daug rusų. Lietuva buvo laimingesnė, nes čia buvo stiprus partizaninis judėjimas.

Teoriją apie slavų vienybę mėgino įgyvendinti Serbijoje Milošević, bet jam viskas pasi-baigė liūdnai.

Rusijos generalams slavų susijungimo idėja labai paranki. Jie ligšiol apgailestauja Sovietų Sąjungos sugriuvimu. Panašiai galvoja ir Rusijos prezidentas Putin, kadaise buvęs aukštas Saugumo valdininkas. Jisai sa-kė: mes siūlėme projektus, kas darytina, kad Sovietų Sąjunga būtų išgelbėta. Deja, Kremliuje į tai mažai buvo kreipiama dėme-sio. Už pastangas buvo dėkojama, bet mūsų pasiūlymai nebu-vo vykdomi.

Britai suprato, kad kolonijų laikai praėjo, todėl nekludė jų atsiskyrimui, pasistengė palai-kyti gerus santykius su jomis. Bet rusai galvoja kitaip. Jei ne

karinė jėga, tai ekonomine ar politine įtaka jie nori iškristusias iš Sovietų Sąjungos sudėties valstybes vėl patraukti į savo pusę. Lietuvos teritorija rusams yra labai neparanki – kliudo su-sisiekti su Kaliningrado sritimi. Nors Lietuvos valdžia jiems tei-kia daug lengvatų, bet rusai vis nepatenkinti.

Lietuvai įsijungus į ŠAS (NATO) ir Europos Sąjungą, rusai nedrįsta pavartoti karinės jėgos, todėl stengiasi turėti įta-kos kitais keliais. Rusijos ener-getikos oligarchai vis labiau įsi-gali Lietuvoje. Jų įtaka jaučiama politikoje, ekonomikoje ir ko-rupcijoje.

Daugiausia Rusijos kapitalo investuota į didžiausią Baltijos valstybės naftos susivienijimą "Mažeikių nafta", kurį kontro-luoja Rusijos bendrovė "Yu-kos" ir Kėdainių trašų gamybos įmonė "Lifosa", priklausanti Rusijos trašų milžinui "Jevro-chim" bei Rusijos dujų susivie-nijimo "Gazprom" valdomą Kau-nio termofikacijos elektrinę. Rusi-ja žada ir toliau investuoti kapi-talo į svarbias strategines sritis.

Naujo gyvenimo pradžia

DR. JONAS KUNCA

Lietuva jau gyvena ES. Jo-kių stebuklų neįvyko. Atėjo dar vienas pavasaris, sužaliavo lau-kai ir sužudo sodai, o gyveni-mas lyg ir eina sena vaga. Tik galimybių skaičius padidėjo. Viltis, kad gyvenimas pagerės tapo įtikimesnė. Tiesa sakant, Lietuvos ateitis priklausys ne tiek nuo Briuselio, kiek nuo jos žmonių. Įstojimas į ES ir ŠAS (NATO) yra puikiausia proga išbandyti sugebėjimą pasinau-doti naujomis galimybėmis ir kartu kiek pagerinti vidaus poli-tiką ir valdžią, kuri jau neblogai dirba, bet galėtų būti žymiai pa-veikėsnė.

Daug įmonių jau moderni-zavo gamybą ir pasiekė ES lygį.

Jos dabar galės išplėsti veiklą pasinaudodamos duodama para-ma. Panašiai yra ir su žemės ūkiu, bent ta jo dalimi, kuri spė-jo prisitaikyti prie besikeičian-čių rinkos sąlygų. Auganti pramonė sukurs naujų darbo vietų. Tik daugumai trūksta specialių darbo jėgų. Valdžios rengiami specialybių kursai pagerintų pa-dėtį. Specialistui lengviau rasti darbą tiek Lietuvoje, tiek užsie-nyje. Apie tokių kursų rengimą vertėtų rimtai pagalvoti. Atlygi-nimai didės, kol pasieks kitų ES kraštų lygį.

Gamybos kelimas ir jos ko-kybės gerinimas yra surištas su rinkos galimybėmis. Gali norėti pasodinti daugiau cukrinių run-kelių tik jei numatai, kad juos nupirks cukraus įmonė. O ji to negalės padaryti, jei neturės kur parduoti pagaminto cukraus. Tai tik menkas pavyzdėlis, kad ga-mybą reikia derinti su rinkų ga-limybėmis. Gerai, kad ES nu-stato, ko ir kiek turėtų gaminti kiekviena jos narė. Dėl pigesnės darbo jėgos Lietuvai kol kas lengviau įeiti į kitų šalių rinkas. Tik darosi aišku, kad turi mo-dernizuoti savo pramonę ir kelti jos gaminių kokybę.

Kad baigė mūsų universite-tus galėtų laisvai dirbti ne tik savame krašte, bet ir užsienyje, privalo sulgynti aukštųjų mo-kyklų programas su Vakarų Eu-ropa, o egzaminai privalo būti skaidrūs ir griežti. Čia jokių iš-imčių daryti negalima. Jei kas neišgali studijuoti universitete, jam geriau išmokyti gerai kurio nors amato. Galimybių, rodos, netrūksta.

Tai rišasi ir su Lietuvos po-litiniu gyvenimu. Gyventojai yra nusivylę politikais ir parei-gūnais kaip tik dėl to, kad juose neranda išminties ir kilnumo. Politinėje arenoje pilna genero-lėlių be kariuomenės. Jie ieško garbės, kokios nors kad ir ma-žutės vadėlio vietos. Ten patekę parodo savo nesugebėjimą ar net nesąžiningumą.

Dėl politikų nepopuliarumo į partijas vengia stoti gabesni vyrai ir moterys. Jie dirba priva-čiai, įmonėse, finansuose, aukš-tosiose mokyklose ir t.t. Kad pakeistų liūdną padėtį, rim-tesnės partijos turėtų pasiū-lyti kandidatų vietas to vertiems intelektualams, nors jie nebūtų tų partijų nariai.

Lietuvių-lenkų santykiai

Susitikimas "Veido" redakcijoje, kuriame dalyvavo lietuvių ir lenkų veikėjai

Lietuvos ir Lenkijos drau-giškų santykių ir gero kaimyni-nio bendradarbiavimo sutartis, š.m. balandžio 26 d. minint jos dešimtmetį, išjudino visuomenę peržvelgti, kaip tie santykiai klostosi, kas padaryta, kas kelia abejonių ir kas darytina.

Vyriausybiniuose bei kari-niuose sluoksniuose, kiek žino-ma iš viešai skelbiamų praneši-mų, atrodo, viskas rieda pavyz-dingai. Žemutinių sluoksnių kas-dienybėje, kuri paliečia įvairių sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

Vienas svarbus ir aktualumo neprarandantis klausimas – tai tautinės mažumos. Abi pusės skundžiasi, abi nepatenkintos sprendimais bei tyčėjimais.

Gintaras Sarafinas žurnale *Veidas* (2004.IV.22, nr. 17) pa-skelbė tuo reikalu diskusiją, ku-rijoje dalyvavo Lenkijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmi-ninkė Irena Gasperavičiūtė, isto-rijos mokslų daktaras Česlovas Laurinavičius, Lietuvos lenkų mokslininkų dr.-jos pirmininkas dr. Jaroslavas Volkonovskis, isto-rijos profesorius Antanas Tyla, Nepriklausomybės akto sig-nataras Medardas Čobotas ir bu-vęs vyriausybės įgaliotinis Šal-čininkų raj. 1991-1992 m. Arū-nas Eigirdas.

Pirmiausia pasiaiškinta, ko-dėl abiejose pusėse paprasti žmonės Lietuvos-Lenkijos drau-gystės nejaucia. Pasiremama buvusio Lenkijos ambasado-riaus Lietuvoje Jan Widacki nuomone, kad abi šalys nepajė-gė išspręsti nė pačių paprasčiaus-ųjų problemų. I. Gasperavičiūtė nurodė, kad Lenkijos lietuviams nuolat buvo siūloma patylėti, nes esą strateginiai projektai svarbesni už tautinių mažumų. O kas iš to išėjo, matome – svarbieji projektai neįgyvendin-ti, o Lenkijos lietuviai "kamuo-jasi dėl savo skaudulių".

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

Vienas svarbus ir aktualumo neprarandantis klausimas – tai tautinės mažumos. Abi pusės skundžiasi, abi nepatenkintos sprendimais bei tyčėjimais.

Gintaras Sarafinas žurnale *Veidas* (2004.IV.22, nr. 17) pa-skelbė tuo reikalu diskusiją, ku-rijoje dalyvavo Lenkijos lietuvių bendruomenės valdybos pirmi-ninkė Irena Gasperavičiūtė, isto-rijos mokslų daktaras Česlovas Laurinavičius, Lietuvos lenkų mokslininkų dr.-jos pirmininkas dr. Jaroslavas Volkonovskis, isto-rijos profesorius Antanas Tyla, Nepriklausomybės akto sig-nataras Medardas Čobotas ir bu-vęs vyriausybės įgaliotinis Šal-čininkų raj. 1991-1992 m. Arū-nas Eigirdas.

Pirmiausia pasiaiškinta, ko-dėl abiejose pusėse paprasti žmonės Lietuvos-Lenkijos drau-gystės nejaucia. Pasiremama buvusio Lenkijos ambasado-riaus Lietuvoje Jan Widacki nuomone, kad abi šalys nepajė-gė išspręsti nė pačių paprasčiaus-ųjų problemų. I. Gasperavičiūtė nurodė, kad Lenkijos lietuviams nuolat buvo siūloma patylėti, nes esą strateginiai projektai svarbesni už tautinių mažumų. O kas iš to išėjo, matome – svarbieji projektai neįgyvendin-ti, o Lenkijos lietuviai "kamuo-jasi dėl savo skaudulių".

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

S. Wolkonowski (Volko-novskis) atsakė, kad "mes ne ty-lime, o šaukiame (...) jau 13 me-tų". Lietuvos politikai, anot jo, nesugeba išspręsti tautinių ma-žumų klausimo, visur leidžiama pavardės rašyti originalia kalba, tik Lietuvoje ne; Vilniaus krašte nesugebata gražinti žemės teisė-tiems savininkams, problema sudaro ir Lenkijoje išduotų dip-lomų nepripažinimas Lietuvoje. Mažumos mažumoms esą nely-gios – Lenkijoje lietuvių tėra sričių eilinius žmones bei jų va-dovus, vaizdas kitoks. Mat dip-lomatų kabinetuose sukurti drau-gišką aplinką yra kur kas leng-viau, negu valstčiuose, kur nuo seno dar vis rūgsta neišspręsti klausimai, kryžiuojasi gyventojų ambicijos ir požiūriai, stipriai ryškinaisi tautybių tapatumai.

S. Wolkonowski (Volko-novskis) ats

Amerikos Lietuvių fondo suvažiavimo prezidentas

Nuotr. L. R. Misevičius

Amerikos Lietuvių fondo suvažiavimas

Ilgai ir karšti ginčai tarp Fondo ir Lietuvių bendruomenės veikėjų, ypač dėl naujų įstatų

ALDONA ŠMULKŠTIENĖ

Suvažiavimas įvyko 2004 m. gegužės 8 d. Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Suvažiavimą pradėjo LF tarybos pirm. dr. A. Razma ir palinkėjo darbingos nuotaikos. Invokaciją sukalbėjo kun. A. Paliokas, SJ. 2003 m. mirusių LF narių pagerbimui vadovavo Ramona Stephens-Zemaitienė. Ji pakvietė A. Valavičių uždegti žvakę ir visiems stovint, perskaitė 76 mirusiųjų narių pavardes. Visi sugiedojo *Marija, Marija*.

Po to prasidėjo nenumatytos ilgos ir karštos diskusijos dėl prezidento sudarymo ir darbo tvarkės priėmimo tarp LB atstovų A. Gečio, Br. Nainio, dr. P. Kisieliaus, V. Maciūno iš vienos pusės ir LF tarybos pirm. dr. A. Razmos, v-bos pirm. P. Kilius, prezidento pirmininkų V. Kamanto ir A. Osčio iš kitos pusės. Kalbėjusieji LB veikėjai pareiškė, kad prezidentų sudarę ir darbotvarkę tvirtina suvažiavimas, o LF vadovybė sakė, kad LF taryba kviečia suvažiavimą, sudaro prezidentą ir darbotvarkę, kuri išsuntinėjama nariams mėnesį prieš suvažiavimą. LB atstovai norėjo, kad būtų balsuojama už jų pasiūlymą rankų pakėlimu; bet LF v-bos pirm. P. Kilius sakė, kad suvažiavimas atstovaujasi visiems nariams ir 1 žmogus – 1 balsas čia negalioja ir reikia palaukti, kol baigsis registracija 10.30 v.r. Buvo paskelbta pertrauka iki 10.40, bet ji užtruko ilgiau. Pertraukos metu suvažiavimo dalyviai mažose grupėse diskutavo ir tarėsi dėl iškeltų klausimų.

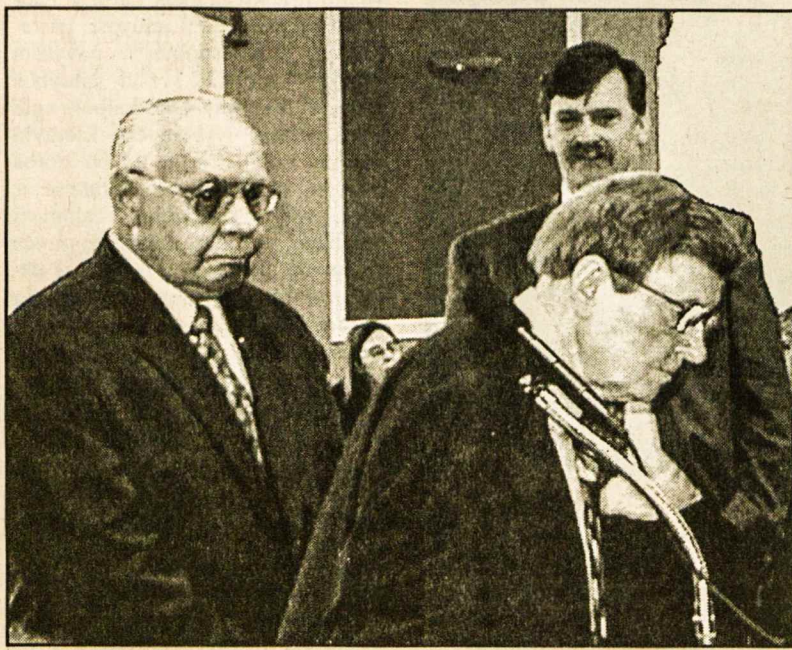
11.30 v.r. suvažiavimas buvo tęsiamas toliau. 1-jai suvažiavimo daliai pirmininkavęs V. Kamantas pasiūlymą, kad prezidentas, pasitaręs su kitais nariais, nutarė išimti iš darbotvarkės 12-tą punktą – "Diskusijos ir balsavimas dėl Lietuvių fondo įstatų priėmimo". (Dėl šio punkto buvo daug straipsnių ir nuomonių pareiškimų spaudoje per paskutines 3 savaites).

Suvažiavimas buvo tęsiamas pagal LF tarybos pateiktą darbotvarkę. Prezidiumą sudarė suvažiavimo pirmininkai – V. Kamantas, A. Ostis ir A. Tamulis, LF tarybos pirm. dr. A. Razma ir v-bos pirm. P. Kilius. Sekretoriavo A. Šmulkštienė.

V. Kamantas perskaitė gautus raštiskus sveikinimus suvažiavimui iš: LR gen. kons. Čikagoje A. Daunoravičiaus, garbės kons. Floridoje St. Balzako, Sr., PLB v-bos pirm. G. Žemkalnio. JAV LB Krašto v-bos pirm. V. Vėbraištės sveikinimą perskaitė dr. L. Karosienė, JAV LB Kr. v-bos vicepirmininkė. Žodžiu sveikino ALTOs pirm. adv. S. Kuprys. Buvo perskaitytas ir priimtas praėjusių metų suvažiavimo protokololas.

Toliau buvo pristatytos suvažiavimo darbų komisijos: mandatų, nominacijų ir balsų skaičiavimo. Dėl pastarosios komisijos sudėties prasidėjo ilgnės diskusijos dr. O. Daugirdienės pasiūlymu, kad į ją įeity suvažiavimo nariai, nepriklausantys nei LF tarybai nei v-bai. Diskusijos baigėsi J. Polikajūniui pasiūlymu palikti 3 į balsų skaičiavimo komisiją įrašytus LF t-bos/v-bos žmones kaip stebėtojus. Balsų skaičiavimo komisija buvo sudaryta iš 10 suvažiavimo pasiūlytų žmonių.

St. Džiugui pristačius žiniasklaidos atstovus, prasidėjo LF pranešimai. LF t-bos pirm. dr. A. Razma išvardino t-boje esančias komisijas, pranešė apie t-bos darbus. Baigdamas sakė: "Dėkoju Fondo nariams už nepaprastą pasitikėjimą auginant

Amerikos Lietuvių fondo suvažiavime JAV LB veikėjai (iš k.) A. Gečys, dr. P. Kisielius, V. Maciūnas

Nuotr. L. R. Misevičius

Lietuvių fondą savo aukomis bei palikimais. Dėkoju žiniasklaidai bei visiems prisidėjusiems darbu, konstruktiviomis idėjomis prie Fondo augimo".

LF v-bos pirm. P. Kilius pranešė, kad į LF įneštas kapitalas pasiekė 15,027,472 dol. suma 2003 m. pabaigoje. 2003 m. įnešta 1,608,694 dol. Kapitalas auga ir artėja prie LF v-bos užsibrėžto tikslo sukaupti 20 mil. dolerių. P. Kilius dėkojo LF nariams už aukas, kurių dėka gali skirti 1 mil. dol. per metus lietuvių darbams. P. Kilius sakė: "Lietuvių fondai ir jo vadovybės visuomenės rodo nepaprastą pasitikėjimą... LF viešai ir kasmet skelbia visą įnašų, skirtymų ir išlaidų informaciją per spaudą bei kasmet siunčia visą informaciją LF nariams. To esą negalima pasakyti apie JAV LB, kuri išleidžia ne tik didesnes sumas visuomenės suaukotų pinigų, bet nepateikia jokios informacijos visuomenei, kur ir kam buvo išleistos sumos?" Kilius tam pagrįsti pateikė duomenis. Ši jo pranešimo vieta buvo sutikta protesto žodžiais iš LB atstovų pusės.

Finansų komisijos pirm. S. Čyvas pranešė, kad 2003 m. įnašai pakėlė LF pagrindinį kapitalą iki \$15,027,472. LF investuotas kapitalas yra padalintas tarp einamųjų aktyvų (92%) ir pastovių aktyvų. LF kapitalo "Knyginė vertė" yra \$11,552,927. 2003 m. nerealizuotas kapitalas (neįskaitytas į pateiktus duomenis) yra maždaug \$2,089,605.

Pelno komisijos pirm. K. Ječius pranešė, kad buvo leista paskirti 1,041,941 dolerių 2003 m. buvo gauti 272 prašymai projektams iš 145 prašytojų ir 163 prašymai stipendijoms. Komisija paskyrė 835,608 dol. Šiems metams dar liko paskirti 206,333 dol. Stipendijoms paskyrė 102,200 dol. Ne visos lėšos paskirtos dėl to, kad daug prašymų neatitiko LF skirstymo gairių, arba nebuvo pateikta pilna informacija. Buvo patenkinti 126 prašymai projektams ir suteikta parama 97 studentams.

Lėšų telkimo ir palikimų komisijos pirm. adv. A. Ostis pranešė, kad 2003 m. į LF pagrindinį kapitalą buvo įnešta \$1,608,694. Į tą sumą įeina aukos, narių padidinti įnašai ir pan. Tai sudaro \$94,757. Iš palikimų 2003 m. gauta \$1,513,927. Palikimai gauti iš Juozo Ručio, Susanne P. Shallna, Onos Jonikas, Stasės Paukštelis, Casimir Toliušis, Peter Navickas. Nuo LF įsteigimo iš palikimų yra gauta \$9,482,437 (63% viso pagrindinio LF kapitalo).

Taip pat buvo padaryti ir trumpai įstatų komisijos pirm. adv. V. Kirvelaičio bei LF steigėjo dr. A. Razmos vardo premijos – kalbėjo pirm. dr. J.

Valaitis – pranešimai.

Kontrolės komisijos pranešimą padarė M. Kasniūnas. Mandatų ir Registracijos komisijos – dr. V. Narutis. Suvažiavime dalyvavo 136 LF nariai su 12,361 balsų teise. (Iš viso galimas balsų skaičius šiam suvažiavime buvo 25,990).

Taupant laiką kandidatų siūlymas į LF t-bą ir Kontrolės komisiją vyko kartu. Buvo balsuojama slapta.

Kol buvo skaičiuojami balsai, suvažiavimo dalyviai išsakė savo nuomones, davė keletą pasiūlymų. Buvo atsakyta į iškeltus klausimus. Kai buvo suskaičiuoti balsai į LF tarybą, J. Polikaitis pranešė duomenis: 3 m. kadencijai išrinkti 6: St. Baras, S. Čyvas, V. Kamantas, M. Kasniūnas, V. Narutis ir A. Tamulis. Kontrolės komisijos rinkimų rezultatai buvo pranešti vėliau, suskaičiuojant balsus.

Suvažiavimą uždarė LF v-bos pirm. P. Kilius. Jis dėkojo visiems nariams, LB atstovams už dalyvavimą; tikisi, jog ateityje bus galima artimiau dirbti kartu lietuvių darbuose. Visi sugiedojo Lietuvos himną. Buvo pranešta, kad į Kontrolės komisiją buvo išrinkti A. Saulis, A. Valavičius ir A. Vitkus.

Užbaigus suvažiavimą, dalyviai LF buvo pavaišinti pietumis.

Kai nėra šeimos židinio

Vaikų globos namai Paparčiuose, įsteigti vietos klebono

KUN. K. AMBRASAS, SJ

Paparčių parapijos klebonas kun. Bernardas Vidas, tas pats, kuris man būnant Kauno seminarijos dėstytoju, tyliai įeidavo į kambarį, buvusį visai greta jų auditorijos (ten jie rinkdavosi paskaitoms), atsisėdavo ir pasakodavo apie savo studijas, šeimą, o dabar parsivežė mane į savo parapiją. Vietoje nedraus ir kuklaus klierikiuko, dabar mane pasitiko šnekus, sąmojingas, veiklus parapijos ganytojas. Tada, kaip menu, nors jis buvo nedraus, ne itin kalbus klierikas, bet atviras, nuoširdus ir patiklus. Mačiau, - jo vidus geras ir turėtų iš jo būti geras kunigas. Neapsiriktą. Tai jis jau kelinti metai Paparčių parapijoje.

Vyskupo Juozapo Matulaičio palaimintas ir paskatintas jis ėmė galvoti, kaip palengvinti tiesiog jo akyse besišlaistančių, kartais be duonos kąsnio, dėl tėvų aplaidumo ir nesaikingo alkoholio pomėgio apleistų vaikų gyvenimą. Nemaža buvo parašyta raštų, iš visur gaudeliota lėšų, dar daugiau važinėta, kalbėta su mažais ir dideliais viršininkais. Taip prieš pusę metų šio kunigo, senūno ir kitų pastangomis, Paparčių bažnytkaimyje iš vienaus kito anksčiau buvusio vaikų namų pastato išaugo antrasis aukštas ir netrukus atsirado Šv. Juozapo laikini vaikų globos namai, kur nūnai dirba šeimininkė, dvi auklėtojos, buhalterė, rėsykiais išskiečiama psichologė, su kuria dabar norima sudaryti nuolatinį darbo sutartį.

Cionai glaudžiasi apie 25 tikros, nuoširdžios, nuolatinės globos reikalingi ne tik iš Paparčių, bet ir Ziežmarių ir kitų artimesnių apylinkių ramaus, užtikrinto prieglobsčio, duonos, mėsos, dėmesio ir pastogės reikalingi vaikai.

Šio kunigo rūpesčiu nauja metalinė varpinė montuojama, kad iš aukščiausių galėtų suskambėti žmones kviečią varpai, kad Dievo namuose jie galėtų pasimokyti, kaip vienas kitam galėtų būti jautresni, dėmesingesni, pareižgesni, doreni.

Zmogiškais akimis ir jautria širdimi žvelgiančiam į gyvenimą kunigui ne vien šie darbai daug laiko sugaišina, - nemaža jėgų pareikalauja Šv. Juozapo namai, kurių jis yra ne tik oficialus direktorius, bet ir kapelionas. Nemažai jo darbo, širdies įdėta visai aplinkai ir šventovei. Sutvarkytas šventovės vidus, kapinės, padažyta klebonija, kurioje šeimininkauja 70-metė klebono mamutė Jadvyga, auginanti klebonijoje savo pašonėje du priglautus našlaičius.

Aprašęs savo ūkį ir supažindinęs su kaimo parbėgusiu vienu augininiu, kun. Bernardas nusivėžė mane į laikinus globos namus, kur tučiuojau pradėjo rinktis būreliai visokio plauko ir amžiaus vaikų – nuo dvejų metų ligi septyniolikmečių – asutoniolikmečių panelių. Žvelgiant į tuos vaikų pablyškusius veidus, liūdnoakis, aprangą, vi-

są jų elgseną ir matau, kaip jie visi stokoja meilės, rūpesčio, dėmesio ir gerumo. Štai mažylė Ligita Bandzevičiūtė, įsikurti į ranką, bemaž per visą viešnagą nepaleido iš saujos manosios. Kolei buvau šiuose namuose, apžiūrėjau klebono sumanymu ir pastangomis išvalytą nuo atvašynų ir brūzgynų kiemą, vaikų auginamus trišius, kurių vieną berniuką man žadėjo padovanoti, šunį Taškį, besidraskantį savo urve ir garsiai aplojantį nepažįstamajį, ji vis laikė mano ranką.

Štai su būriu vaikų žirglioju po platų kiemą, kurio viename šone apdegusi, langais užkalta mokykla, kitame kažkoks nedidelis gyvenamas namelis. Į jį jau spėjo užbėgti ir kažkokius reikalus atlikti visur rėsykiais nesuspėjantis ir todėl dažnai pavėluojantis klebonas.

Trečiame šone, - matyt, seniai palakuotas ir tvarkingas "Jaunimo centras" su greta stovinčia pagrindine mokykla ir parapijos namais. Įsikabinusi man į kitą ranką vaikščiojo po kambarius, kuriuose jie gyvena, maža mergytė Estera Gerasimavičiūtė, kurios sesutė Sandra ir du labai mieli broliukai taip pat kartu gyvena šiuose namuose. Žiūri tie vaikai į mane nekalto mis akutėmis ir klausia, ką reiškia jų vardai, pavardės, dėkoja už paveiksluką, knygelę ir tarsi laukė laukia, kad paimtum juos ant kelių, paglostytum, pakalbintum, ką nors papasakotum, ko jie negirdėjo iš tėvo, motinos, brolių ir sesučių, o dabar – iš auklėtojų ir administratorių...

Ant stalo priešais padėtas ant kartono užlipintas juodas lapas, o čia neįgudusia ranka žirkulėmis baltame popieriuje iškirpti spinduliai, saulė, o ovalo viduryje – su saulute kryžius ir dvi trobelės su ežerėliu ir stilizuotomis rūtomis priekyje. Tai vaikų darbas, kurių nemažai yra iškabinti ant jų namo sienų, kambariuose.

Kai vaikščiojome apžiūrindami vaikų valdas, labai patenkintas buvo vienas jaunas meistras, regis, Jonas, kad galėjo parodyti ant palangės padėtus du savo padarytus nedidelius namelius, judančią mašiną ir kitus savo rankomis padarytus kiemo įrenginius. Tos saulutės kitoje pusėje – vaikų parašai: Gerasantas, Deividas, Karolina, Evelina, Aleksuikas, Sandra, Laurynas, Jonas, Almantė, Estera, Ligita, Kristina, auklėtoja Giedrė, Edvinas, Silvija, Gytis, Arvelė, Evelina, Ingrida, Remigijus. Na, žinoma, kunigas Vidas Bernardas. Kiti dar nemoka pasirašyti – pernelyg maži, vos paeina. O klebonas, na jis pats didžiosiomis raidėmis ir užrašė savo skambią, ar tik ne įtvirtinęs pavarde SAJETA. Tai Šv. Juozapo laikinių globos namų vaikų dovana pirmąsyk užklydusiems į šiuos namus pašalalčiui. Kiek sukėlė minčių šis nuoširdus vaikų poelgis...

Europos, Vokietijos ir Lietuvos vėliavos plevėsuoją Vasario 16-osios gimnazijos pilies bokšte Lietuvos įstojimo ES proga Ntr. M. D. Šmitienės

Lietuvos žingsnis Europon

Gegužės pirmoji Vasario 16-osios gimnazijoje Vokietijoje

Vokietijos LB valdyba kartu su Romuvos apylinkės valdyba ir Vasario 16-osios gimnazija ruošėsi ypatingai gražiai paminėti Lietuvos įstojimą į Europos sąjungą. Jau visą savaitę prieš tai ne tik gimnazijos mokiniai ir darbuotojai, bet ir visa eilė tautininkų puošė aplinką, naujai nudažė pilies kiemo mūrą ir pilies įėjimą. Tokią reikšmingą dieną norėta garbingai pasitikti.

Hiutenfelde gyvenantys lietuviai jau iš vakaro susirinko pilies kieme ir lygiai 24.00 val. Lietuvos laiku bokšte iškėlė Europos, Vokietijos ir Lietuvos vėliavas. Nuskambėjo Europos ir Vokietijos bei Lietuvos himnai. Kuklus, bet įspūdingas fejerverkas skelbė miestelio gyventojams lietuvių džiaugsmą. Beveik 100 lietuvių vaišinosi šampanu, šoko ir dainavo iki ankstyvo ryto.

Gegužės 1 d., 16.00 val., buvo ruošiamas iškilmės. Jos turėjo vykti vėliavų aikštėje, bet šv. Petriui neleidus, visi susirinko į perpildytą bendrabučio salę. Prisipildė ir fofė, iš kurio žmonės pro plačią atvertas salės duris galėjo stebėti programą. Ji prasidėjo himnais, kuriuos paragojo gimnazistų pučiamųjų orkestras. Per 300 atvykusių svečių rengėjų vardu pasveikino Vokietijos Lietuvių Bendruomenės valdybos pirmininkas Antanas Šiugždinis. Svečių tarpe buvo lietuviams gerai žinomas Europos parlamento narys M. Gahler, Vokietijos parlamento nariai Chr. Lambrecht ir dr. M. Meister, Heseno parlamento narys N. Schmitt, apygardos ir apskrities valdžios atstovai ir kone visa Lampertheimo miesto taryba. Iš Paryžiaus atvyko 10 lietuvių delegacija su Prancūzijos LB pirmininku L. Maknavičiumi. A. Šiugždinis trumpai nušvietė Europos sąjungos istoriją ir Lietuvos kelią į ją. Gimnazijos direktorius A. Šmitas trumpai papasakojo, kaip gimnazija išgyveno paskutinių 15 metų istorinius pakitimus ir kaip vis keisdavosi gimnazijos darbas. Ypač jis pasidžiaugė mokinių veikla Europos sąjungos plėtrai ir telkimo draugų Lietuvai.

Mokinių komiteto pirmininkė vokietaitė Eva Maria Ohl pasidžiaugė, kad ji gali lankyti lietuvių gimnaziją. Pasak jos, čia yra gyvoji Europa, nes bendrai mokosi dviejų tautų mokiniai ir gerai sugyvena. Mokinių komitetas susideda po lygiai iš vokiečių ir lietuvių mokinių, ir jie labai gražiai bendrauja. Ji pati tik čia sužinojo apie Lietuvą ir su vokiečių mokinių ekskursija jau spėjo ją aplankyti. Ji visuomet su pasidžiavimu prisistato esanti lietuvių gimnazijos mokinė. Žmonės dažnai nustemba ir pradeda apie Lietuvą klausinėti. Pasirodo, kad daug kas apie Lietuvą mažai nežino. Eva išreiškė viltį, kad tai dabar, Lietuvai tapus Europos sąjungos nare, reikalai pagerės. Gerą sugyvenimą ir bendradarbiavimą tarp vokiečių ir lietuvių mokinių patvirtino ir komiteto pirmininkės pavaduotojas lietuvis Egidijus Armalis.

Po sveikinimų šeši mokiniai (Audrius Makauskas, Sigita Malūnavičiūtė, Emilis Venckevičius, Živilė Vitkauskaitė, Salomėja Bendoriūtė ir Ignė Aperaivičiūtė) trumpu ir labai įspūdingu montažu apžvelgė visą Europos pokario istoriją, pasakodami, kas vyko šiapus ir anapus geležinės uždangos, ir kaip, jai kritus, išsilaisvinę kraštai ruošėsi šiai dienai.

Gimnazijos chorui padainavus *Mūsų jaunystę*, šokių grupei pašokus *Kepurnę* ir *Vyželę*, jaunusių mokinių orkestrėliui pagrojus *Gražią dieną*, pasisakė garbės svečiai.

M. Gahler, kuris savo kalbą pradėjo lietuviškai, ilgus metus buvo Europos parlamento komisijos, vedusios derybas su Lietuvos seimo delegacija, vicepirmininkas. Vokiečių Bundestago narė Chr. Lambrecht papasakojo, kaip ji su komunistiniu pasauliu susidūrė pirmą kartą. Prieš 20 metų, dar abiturientė, apsilankė Rytų Vokietijoje ir todėl ji pilnai supranta didelį lietuvių džiaugsmą atgautą nepriklausomybę ir įstojimą į Europos sąjungą. Apskrities viršininko pavaduotojas G. Ohl, kaip ir abu prieš jį kalbėjusieji, pagyrė mokinių pasakytas kalbas ir paruoštą montažą. Jis, buvęs ŠAS (NATO) karininkas, papasakojo apie savo pirmuosius ryšius su Lietuva ir su Lietuvos karininkais. Miesto tarybos pirmininkas Meier pasidžiaugė, kad Lampertheime veikia Vasario 16-osios gimnazija ir Vokietijos Lietuvių Bendruomenė. Jis kvietė Lampertheime gyvenančius 113 Lietuvos piliečių aktyviai dalyvauti miesto politiniame gyvenime. Jie, dabar jau Europos piliečiai, gali dalyvauti miesto rinkimuose. Paskutinis kalbėtojas buvo Prancūzijos LB pirmininkas L. Maknavičius.

Po kalbų ir trumpo Linos Bručaitės koncerto, kuri su savo muzikantais buvo atvykusi iš Paryžiaus, vėl pasirodė Audronės ir Gintaro Ručių paruošti gimnazistai. Jaunesnės mergaitės pašoko *Leleideri*, vyresnieji šokėjai - *Galalių gegužinę* ir *Šoksim iki ryto*, o choras, lydimas orkestro, padainavo *Mūsų dienas kaip šventę*.

Po to svečiai buvo pakviesti į pilies salę prie lietuviškų vaišių stalo. Vilniečio Rimo Paulausko rūpesčiu Vilniaus firmos šventei padovanojo sūrių, kumpių, dešrų, pyragų, alaus ir lietuviškos duonos. Taip ir vokiečiai galėjo įsitikinti, kad Lietuvos gaminiai yra aukštos kokybės. Pilies priesalys buvo surengta iš Lietuvos gauta paroda - *Europa mokykloje*.

Po tokios gražios ir įvairios, kad ir netrumpos programos, ir šv. Petro nuotaika pasitaisė. Jis sustabdė lietuvių ir taip leido svečiams pašokti, padainuoti ir ilgai gamtoje pabendrauti. Apie renginį pranešinėjo kelios radijo stotys, buvo taip pat atvykusi Heseno televizija, o vietos spauda jį plačiai aprašė. **V16gim-info**

Vasario 16-osios gimnazijos choras dainuoja Lietuvos įstojimo ES iškilmėje

Nuotr. M. D. Šmitienės

Vasario 16-osios gimnazijos moksleiviai Strasburge, kur buvo paminėtas naujų narių ES priėmimas, įskaitant ir Lietuvą Nuotr. M. D. Šmitienės

LAISVOJE TĖVYNĖJE

PLINTA VIRUSAS

Bendradarbiaujant su Europos naujų importuojamų virusinių infekcijų tinklu (ENIVD), Lietuvos AIDS centro laboratorija tiria Hanta virusų paplitimą. Šie virusai, pvz. Ebolės, drugio ir pan., sukelia hemoraginę karštinę. Pats virusas nėra toks baisus, pasak laboratorijos vedėjo A. Griškevičiaus, tačiau kyla pavojus, kad nediagnozuojant virusų sukelto karščiavimo medikali gali nepastebėti pavojingų ligų židinių. Lietuvoje Hanta virusų plitimas buvo tirtas prieš keletą dešimtmečių, dabar atliekami nauji tyrimai. Alytaus apskrityje ištyrus 190 asmenų, nustatyta, kad 9 galimai bei užsikrėtę ir persirgo Hanta viruso dviem variantais. Hanta virusu dažniausiai gali užsikrėsti sodybų savininkai, kaimo gyventojai, medžiotojai, miškininkai, nes virusą platina graužikai.

BMI SUTARTIS

Gegužės 20 d. pasirašyta trisdešimties metų sutartis tarp "Baltic Management Institute" (BMI) bei nekilnojamojo turto plėtros bendrovės "Hanner" ir "Penkių kontinentų" imonių grupės. BMI yra pagal Vakarų Europos reikalavimus Lietuvoje verslo vadybos mokykla, kuri kelsis į dangoraižį "Europa" Vilniuje. Prancūzijos verslo dienraštis "Les Echos" pripažino, kad BMI yra geriausia varda Baltijos valstybėse turinti verslo mokykla, rašo ELTA-LGTIC. Verslo centras "Europa", kuri priklauso bendrovei "Hanner" yra aukščiausias komercinės paskirties pastatas (126.1 m. aukščio) Baltijos valstybėse.

KONFERENCIJA APIE NARKOMANIJĄ

Gegužės 13 d. seime buvo surengta konferencija "Narkomanija ŽIV/AIDS: problemos ir užsienio specialistai svarstė šiuo ligų kontrolės politikos įgyvendinimo klausimus, Lietuvai išsijungiant į Europą. Konferenciją surengė Sveikatos taryba, Nevyršausybinių organizacijų koalicija "Galiu gyventi" ir Narkotikų kontrolės departamentas prie Lietuvos vyriausybės. Lietuvos AIDS centro duomenimis, per pirmąjį šių metų ketvirtį Lietuvoje nustatyti 24 ŽIV (žmogaus imunodeficitinio viruso) užsikrėtę asmenys. Iki š.m. balandžio 1d. infekcija nustatyta 869 asmenims, iš kurių dauguma (80%) ja užsikrėtę vartodami intraveninius narkotikus. Klaidpėdoje gyvena 25% visų užsikrėtusiųjų ŽIV.

KUR ILGIAU GYVENA

ELTA-LGTIC praneša, kad nors Europos sąjungos (ES) plėtra panaikino politinį Europos padalinimą, atskiros valstybės tebėra skirtingos gyventojų sveikatos ir gyvenimo trukmės požiūriu. "Senjoje" Europoje gyvenimo trukmė viduti-

niškai siekia 78.7 metų, o naujosios ES narės šis rodiklis siekia 70-76 metus. Tik Kipras ir Malta viršija ES vidurkį. Žemiausias gyvenimo trukmės rodiklis yra Baltijos valstybėse – Lietuvoje – 71.8 m., Latvijoje – 70.1 m., o Estijoje – 70.7 m. Vidurio Europoje žmonės be sveikatos problemų gyvena taip pat trumpiau – 62.5 m., palyginti su 70.12 metų 15-oje senų ES narių. Vidurio Europoje yra paplitusios širdies ir kraujagyslių ligos, kurias sukelia per didelis alkoholio vartojimas, per riebus maistas ir rūkymas. Eismo nelaimės, savižudybės bei žmogžudystės taip pat prisideda prie prastų statistinių rodiklių. Nerimą kelia ir infekcinės ligos kaip tuberkuliozė ir ŽIV. Buvusiose komunistinėse valstybėse sunku reformuoti sveikatos apsaugos sistemas, kurios ilgą laiką buvo labai neefektyvios ir nepakankamai finansuojamos.

NAUJAS TINKLALAPIS

Interneto vartuose www.valstybe.com teikiama informacija Lietuvos ir užsienio vartotojams apie visas Lietuvos valstybines institucijas, joms pavaldžias įstaigas, apskričių administracijas, miestų ir rajonų savivaldybes, visuomenines bei kitas su valstybine vidaus ir užsienio veikla susijusias organizacijas. Didelę duomenų bazę dalį sudaro valstybės tarnautojų ir įstaigų darbuotojų telefono numeriai bei elektroninio pašto adresai. Vartų turinys išverstas į anglų kalbą, taip pat pateikiamos tiesioginės nuorodos į ES narių valstybių institucijų interneto tinklalapius.

GREITOSIOS PAGALBOS TVARKA

Lietuvos sveikatos apsaugos ministeris Juozas Olekas gegužės 20 d. pristatė naujosios greitosios medicinos pagalbos (GMP) veiklos nuostatus, kurie nuo liepos 1 d. bus privalomi visų nuosavybės formų greitosios medicinos pagalbos stotims ir skyriams. Greitosios medicinos pagalbos gydytojai nebegalės atsisakyti vykti pas juos kviečiančius pacientus arba imti mokesčių už suteiktas paslaugas. Kaip ir anksčiau, medicinos pagalba pacientams bus teikiama visais atvejais. Kaimo vietovėse viena GMP brigada aptarnauja 10,000-15,000 gyventojų, miestuose – 12,000-17,000. Kaip rašo ELTA-LGTIC, Lietuvos gyventojas vidutiniškai greitąją pagalbą kviečia kartą per ketverius metus. Per metus Lietuvoje į GMP kreipiamasi beveik 780,000 kartų, dažniausiai dėl ūmių susirgimų ar nelaimių. Statistika rodo, kad maždaug trečdalis GMP iškvietimų būtų galima perduoti šeimos gydytojams.

KAUNO GIMTADIENIS

Kaune gegužės 20-23 d.d. vyko miesto gimtadienio šventė, kuri baigėsi latvių estrados žvaigždės Laimos Vaikūlės koncertu. Šventės dienomis vyko net 45 renginiai, kurių temomis buvo praeitis susipinanti su dabartimi ir ateitimi. Moksleivinių demonstravimų, 2,000 įvairių istorinių laikotarpį drabužius eiseinoje miesto centre, vaikams buvo surengta šventė Kauno pilijje "Pilies karalystė 2004", knygų šventė, tautinių šokių festivalis. Vyko joji mo ir virvės praskutinio varžybos, koncertai bei meno parodos. "Kauno dienos" užbaigto fejerverkais ant Aleksoto tilto.

RSJ

RE/MAX FOUR SEASONS REALTY LIMITED
Associate Broker, 67 First Street
Collingwood, Ontario L9Y 1A2

Parduodant, perkant ar tik dėl informacijos apie namus, vasarnamus, ūkius, žemes Vasagos, Staynerio ir Collingwoodo apylinkėse kreipkitės į

Angele Šalvaitytė, B.A.,
pirkimo ir pardavimo atstovė.
Ji mielai jums patarnaus.

Nemokamas 1-888-657-4844
Darbo 705-445-8143
Elektroninis paštas: salvaitis@bmts.com
Tinklapis: www.homesgeorgianbay.com

PĖDOS SPECIALISTAS

CHIROPODIST ROBERTAS NEKRAŠAS

- KULNO SKAUSMAI
- PĖDOS SKAUSMAI
- PIRŠTŲ DEFORMACIJOS
- NAGŲ DEFORMACIJOS IR GRYBELINIAI SUSIRGIMAI
- JAUGĖ NAGAI
- VIETINĖ NEJAUTRA IR CHIRURGINIS GYDYMAS
- SENIORŲ PĖDŲ PRIEŽIŪRA

- VAIKŲ EISENOS NESKLANDUMAI
- PLOKŠČIAPĖDYSTĖ
- IR EISENOS SUTRIKIMAI
- PĖDOS DEFORMACIJŲ TAIŠYMAS ORTOPEDINIAIS INDĖKLAI
- PRIIMAME VISUS PLANINIUS DRAUDIMUS
- STERILŲ ĮRANKIŲ

LIGONIUS PRIIMAME:

352 WILSON ST. E., ANCASTER, ONT. TEL 905 648-9176

Naujosios Zelandijos lietuviai 2004 metų Vasario 16-sios minėjime Aucklande Eugenijos Petrašienės namų sode. Sėdi (iš k.): Beverly Cibulskis, Kristina Kossiotu (graikė), Stefanija Cibulskienė, Margarita Pečiulaitienė, Vacys Procuta. Stovi I eilėje (iš k.): Minvydas Palubinskas, Eugenija Petrašienė. Pirmoje eilėje (iš d.): Antanas Atkočaitis, Jurgis Pečiulaitis. Kiti neatpažinti

Naujosios Zelandijos lietuviai

Vasario 16-oji Aucklande, Melburno "Dainos sambūrio" atsilankymas

GENIUS PROCUTA

Savo "žydėjimo" metu maždaug iki septinto dešimtmečio (1965 m.) vidurio Naujojoje Zelandijoje gyveno arti 300 lietuvių, daugiausia Aucklande, Wellingtono (sostinės) Christchurch ir Duvedin miestuose. Per paskutinius tris dešimtmečius daugelis jų persikėlė gyventi į Australiją, JAV, Didžiąją Britaniją ir Kanadą.

Dabar Naujoje Zelandijoje gyvena apie šimtą lietuvių – didžiausia jų dalis Aucklando mieste. Nors organizuotas Naujosios Zelandijos Lietuvių Bendruomenės gyvenimas apmirė, tačiau liko svarbiausios tradicijos; švęsti Vasario 16-ąją, pasirodyti su lietuviška vėliava, surengti parodėlę daugiakultūrinuose renginiuose...

Dažniausiai Vasario 16-sios minėjimai ir suėjimai vyksta Aucklande, Eugenijos Petrašienės namų sode. Jos vyresnysis sūnus Saulius Petraška yra Lietuvos garbės konsulas. Taip ir šiais metais ten susirinko apie trisdešimt tautiečių. Mūsų trispalvę plevesuojant prisiminta Lietuvos valstybės svarbiausia šventė ir drauge pabendrauta pačiame vasaros viduryje... nes vasaris Naujoje Zelandijoje yra vasara.

Nors formaliai N.Z. Lietuvių Bendruomenė neveikia, tačiau vietiniai lietuviai sugeba "iškelti savo vėliavą" ir pasauliniuose lietuvių suvažiavimuose Vilniuje. Taip praeitais metais aucklandiškis Jurgis Pečiulaitis Pasaulio lietuvių bendruomenės seime nebuvo formalus atstovas, bet atstovavo Naujosios Zelandijos lietuviams. Ten jis susipažino su N.Z. kaimyninio krašto Australijos Melburno "Dainos" sambūrio choro dirigente Birute Prašmutaite.

Šios pažinties dėka Melburno "Dainos sambūrio" vadovė su 12 choristų į keletą melburniškų lietuvių (atvykusių į N. Zelandiją turizmo tikslais), Jurgii Pečiulaitiui talkinant, suorganizavo koncertą vėl Eugenijos Petrašienės sode. Aucklande ir Hamiltono lietuviai turėjo ne tik retą progą pasiklausyti lietuviškų dainų, bet ir pabendrauti su 16 Melburno lietuvių.

Tą patį balandžio 25 dienos sekmadienį Jurgio Pečiulaitio dėka "Dainos sambūrio" choristai pasirodė ir platesnėje zelandiečių visuomenėje. Jie pagiedojo 4 lietuviškas giesmes Šv. Patriko (Auckland) katedroje

SIMONAS TRUMPICKAS (viduryje) su Dominikos vaikais. Šis veiklus Hamiltono ateitininkas parašė straipsnį ("TŽ" nr. 18) apie Hamiltono St. Mary mokyklos moksleivių dalyvavimą "Dreams" paramos projekte

per šv. Mišias. Tą šventovę aš gerai atsimenu, kai gyvenau Aucklande 1953-63 m. Aucklando lietuviai ten šęštą metų ar daugiau kiekvieną gegužės mėnesio sekmadienį pavakare rinkdavosi gegužinėms pamaldoms. Lietuvio kunigo N.Z. nebuvo (per mano 14 išgyventų tame gražiame krašte metų tik du ar tris kart buvo atvykę lietuviai dviasiskiai iš Australijos). Vienas iš pamaldesnių vyriškių vadovaudavo giedojimui šv. Marijos litanijos, o po jos sugiedodavom kelias giesmes, skirtas Marijos garbei.

Ten Vasario 16-tąją, 1963 m., vyko mūsų (mano ir Dalios) jungtinių Mišios ir pirmą kartą nuo didžiųjų vargonų skambėjo Lietuva, tėvyne mūsų...

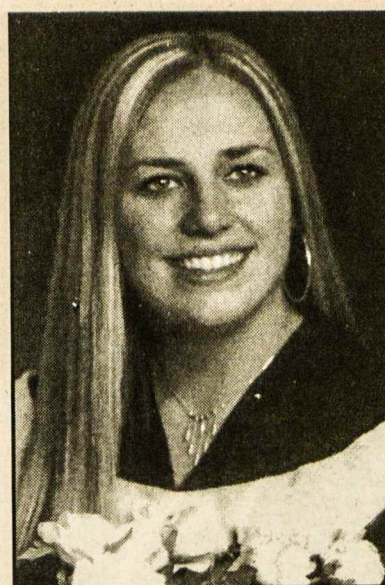
Po pusšimčio metų malonu girdėti, kad lietuvių giesmės vis dar skamba Aucklando katedroje ir man labai artimi, brangūs žmonės vis renkasi išreikšti pagarbos ir meilės savo tolimai Tėvynei.

Wasaga Beach, Ont.

MOTINOS DIENA. Atėjęs kraustyti kunigo žmogus paklausė: "Kunige, kur jūsų turtas?". Jis parodė į savo motiną: "Va, mano turtas". Tai buvo viskas, ką jis vertino, nes motina tai neįkainojamas kiekvieno žmogaus turtas.

Š.m. gegužės 15 d. Vasagos lietuviai prisiminė gyvas ir mirusias motinas pavasario gėlėmis išpuoštoje salėje. Moterų būrelis pirm. Aldona Vaškevičienė, pasveikinus atvykusį kleboną prel. J. Staškų ir visus susirinkusius, pakvietė A. Vitkienę pasikviesti. Ji kalbėjo apie motinos meilę ir svarbą kūdikiui, jos sunkumus auklėjant bręstantį jaunuolį, jos kančias išleidus jį į gyvenimą ir apie mūsų išgyvenimus, jos netekus. Ji užbaigė kalbą savo pačios kūryba: eilėraščiu traagiškai žuvusiai motinai. Miela viešnia Lina Vebickaitė-Sawitz jautriai padėkdamavo kelis eilėraščius, kurių paskutinis, rašytas jos sesers, taip pat skirtas motinai. Jaunutės palkštytės, vadovaujamos Linos Valickienės, išreiškė savo meilę mamytėms ir močiutėms bendra deklamacija, dainelėmis ir apdovanojo visas rausvomis gėlytėmis. Mūsų choras "Bočiai" sudainavo keletą nuotaikingų dainų, o jų šaukus vadovavo A. Ulbinas neleidodalyviams per daug išlėsti ir paragino visus programos pabaigai drauge sugiedoti *Lietuva brangi*.

Visi programos atlikėjai rengėjų buvo apdovanojami raudonų rožių puokštėmis. Susirinkę vaišinosi šeiminių skaniai paruoštos pietumis ir vynu. Džiaugiamės ir dėkoti joms už suruoštą smagią Motinos dienos popietę. E.K.

Sveikiname savo vaikaite LARIŠA GOCENTAITE, baigusią Western universitetą Londone ir įsigijusią 4 metų prancūzų kalbos ir literatūros garbės bakalaurės laipsnį. Visus 4 metus buvo įrašyta į *Dean's Honour List*. Trečius mokslo metus studijavo Nicos universitete Prancūzijoje ir nuo š.m. rugsėjo mėn. tame pačiame universitete pakviesta dėstyti anglų kalbą.

Alina ir Kazys Žilvyčiai, Hamiltonas

Hamilton, Ont.

MIRUS LIETUVOS LAISVĖS KOVOTUI a.a. JONUI VIZGIRDUI, jo atminimui pagerbti, Lietuvos politinių tremtinių kalinių sąjungai, Varėnos rajono skyriui, Lietuvos kovų-kančių istorijos konkursų testinimui aukėjo: \$70 – J. Vizgirdienė; \$50 – J. Z. Rickai; \$25 – A. Laugalys, P. D. Juškevičiai, J. L. Stungevičiai; \$20 – M. L. Paška. L.S.

A.a. ZIGMO DIDŽBALIO atminimui, užjausdami jo dukras, sūnų bei jų šeimas, "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukėjo: \$100 – J. Asmenavičius; \$40 – D. M. Jonikai; \$20 – E. K. Gudinskai; \$5 – F. M. Gudinskai.

A.a. LEONARDAI MITALIENEI mirus, užjausdami dukrą Giedrę Žukauskienę, sūnų Romą bei jų šeimas, "Pagalbai Lietuvos vaikams" aukėjo: \$25 – L. P. Ciparas; \$20 – E. K. Gudinskai; \$15 – E. Grajauskienė, A. S. Urbonavičiai. Dėkojame už aukas – PLV komitetas

A.a. ZIGMO DIDŽBALIO atminimui pagerbti, reikšdami užuojautą mirusiojo dukroms, sūniui ir vaikaičiams, *Kanados lietuvių fondo* aukėjo: \$100 – Albina Didžbalienė; \$50 – D. G. J. Skaisčiai; \$30 – A. Erstikaitienė; \$20 – P. Sakalas, Z. Čekauskas, G. J. Kristolaičiai. J.K.

London, Ont.

A.a. LEONARDA RADZEVICIENE mirė gegužės 15 d., sulaukusi 95 m. amžiaus. Velionė buvo pašarvota *O'Neil* laidotuvių namuose. Maldas prie karto vedė kun. K. Kaknevičius, susirinkus gausiam giminių, draugų, pažįstamų ir parapijiečių būriui. KLB Londono apyl. pirm. A. Švilpa Bendruomenės ir "Pašvaistės" choro vardu tarė nuosirdų atsisveikinimo žodį ir pareiškė užuojautą artimiesiems. Gana ilgai velionė gyveno Londone ir buvo gražiai įsijungusi į Bendruomenės ir parapijos veiklą, dainavo "Pašvaistės" choro, buvo išrinkta į KLB apylinkės valdybą, mokė vaikus šeštadieninėje mokykloje. Velionė visų buvo gerbiama ir mylima. Savo gyvenime patyrė kelias artimųjų netektis, bet nepalūžo ir dar sugebėjo dalinti savo širdies šilumą kitiems.

Gegužės 18 d. šv. Mišias už velionę šilvus Marijos šventovėje atnašavo klebonas kun. K. Kaknevičius, Mišių metu giedojo "Pašvaistės" choras, akompanavo Rita Vilienė. Velionė palydėta į amžinojo poilsio vietą Mississaugoje Šv. Jono lietuvių kapinėse, palaidota šeimos kapavietėje. Liūdesyje liko sūnus Romas, dukra Judita, marta Dalia su šeimosiu, sesuo Bernadeta ir kiti giminės bei artimieji. Taurus velionės atminimas ilgai išliks ją pažinojusių žmonių tarpe. A.V.

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

LB Floridos apygardos metinis suvažiavimas įvyko balandžio 21-22 d.d. *Dolphin Beach Resort* viešbutyje. Šią apygardą sudaro Atlantas, Aukšinio kranto, Daytona Beach, St. Petersburg ir Sunny Hills apylinkės. Suvažiavimą pradėjo LB Floridos apygardos valdybos pirm. A. Dūda ir į prezidiumą pakvietė JAV LB krašto valdybos pirm. V. Vėbraite-Gust, krašto valdybos narius ir apylinkių pirmininkus, o sekretoriauti – L. Petkuvienę. Taipogi buvo sudarytos spaudos ir nutarimų komisijos. Suvažiavimą pasveikino jį globojanti St. Petersburgo LB apylinkės valdybos pirm. V. Meiluvienė. Invokacija sukalbėjo kun. dr. M. Čyvas. Buvo padaryti LB apylinkių pranešimai. Iš jų paaiškėjo, kad didesnė ar mažesnė bendruomeninė veikla vyksta visur. Daugiausia rūpinamasi į lietuvišką veiklą įtraukti jaunąją kartą ir naujai atvykusius iš Lietuvos. Pastaruosius nevisuomet pavyksta įtraukti. JAV LB krašto valdybos pirm. V. Vėbraite-Gust kalbėjo apie šiais metais įvyksiančią Lietuvos tautinių šokių šventę ir po poros metų – Dainų šventę; pranešė ir apie valdybos užmojus. Taipgi ji suminėjo ir didesnius renginius Lietuvoje, lankančius svečius iš užjūrio. Pirmos dienos suvažiavimo vakare *Dolphin Beach Resort* restorane vakariene, o po jos vyko programa "Lietuviško žodžio keliai", atlikta Kauno valstybinio akademinio teatro aktorius E. Stancikas ir Lietuvos muzikos akademijos dainavimo katedros solisto studento M. Jankausko. Taip buvo paminėta spaudos atgavimo 100 metų sukaktis. Antrą suvažiavimo dieną, 9 v.r. LB Floridos apylinkės valdybos pirm. A. Dūda padarė išsamų šios apygardos veiklos pranešimą, o L. Kynienė pranešė apie išdų būklę; J. Gerdvinienė perskaitė revizijos komisijos aktą. Į apygardos valdybą išrinkti: pirm. L. Kynienė ir nariai – V. Meiluvienė, E. Jasaitienė, A. Adomaitis ir G. Treinienė.

(Lietuvių žinios, 334 nr.).

Danija

Vilnietis dail. Vilmantas Marcinkevičius 40 valandų praleido su Danijos karališkosios šeimos atstovais. Mat princas Joachimas ir jo žmona princesė Aleksandra pozavo jų portretus kūrėjui lietuviui dailininkui. Kovo mėn. pabaigoje šio dailininko tapyti portretai buvo iškilmingai sutikti Skive mieste, šio miesto ginkluotųjų pajėgų būstinėje. Atidarymo iškilnėse dalyvavo karališkosios šeimos atstovai, aukšti karininkai, diplomatai, Skive miesto vadovai, iš viso apie 1,600 svečių. Tuo pačiu raudonu kilimu žingsniavo princas ir princesė, o taip pat Vilmantas Marcinkevičius ir jo žmona Indra. Karai rašoma *Lietuvos rytu*, 2004 m. 77 nr., princas ir princesės portretai puošė Danijos spaudą. Joje taipgi buvo pagraibai rašoma apie Lietuvą ir joje gyvenantį menininką. Dailininko ryšiai su Danijos karališka šeima dar nenutrūks, nes princesė pageidauja, kad jis nutapytų dar vieną jos portretą.

(*Mūsų pastogė*, 2004 m., 4 nr.).

Lenkija

Vyskupo Antano Baranausko fondo taryba posėdžiavo kovo 17 d. Seinuose. Buvo aptarti fondo einamieji reikalai, išklausa ir priimta dalykinė bei finansinė ataskaita, išrinktas fondo tarybos vicepirmininkas J. S. Pransevicius ir

Lenkija

Vyskupo Antano Baranausko fondo taryba posėdžiavo kovo 17 d. Seinuose. Buvo aptarti fondo einamieji reikalai, išklausa ir priimta dalykinė bei finansinė ataskaita, išrinktas fondo tarybos vicepirmininkas J. S. Pransevicius ir

(*Mūsų pastogė*, 2004 m., 16 nr.).

J. Andr.

Pirmasis lietuvių bankelis Kanadoje, įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6
Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. dienos. Liepos ir rugpjūdo mėnesiais šeštadieniais uždaryta.

AKTYVAI PER 45 MILIJONUS DOLERIU

MOKAME UŽ:	PASKOLAS
kasd. pal. čekių sąsk. iki 1000 \$	Asmenines nuo 1000 \$
santapus	nekiln. turto 1 m. 4.20%
kasd. pal. taupymo sąsk. 0.75%	
INDĖLIAI:	
90 dienų indėlius 1.35%	
180 dienų indėlius 1.40%	
1 m. term. indėlius 1.80%	
2 m. term. indėlius 2.00%	
3 m. term. indėlius 2.35%	
4 m. term. indėlius 2.75%	
5 m. term. indėlius 3.25%	
RRSP ir RRIF	
(Variable) 1.00%	
1 m. ind. 1.80%	
2 m. ind. 2.00%	
3 m. ind. 2.35%	
4 m. ind. 2.75%	
5 m. ind. 3.25%	

• Nemokami čekių sąskaitų apmokėjimai.
• Narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu
3 mil. dol. ir Kanados
valdžios iki \$100,000.00
sumos draudimu

Sekite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"
MASTER CARD KREDITO KORTELĖ – INTERAC KORTELĖ
TINKLALAPIS: www.talka.net

Spaudos atgavimo šimtmetis

Š.m. gegužės 7 d. Kaune įvyko spaudos atgavimo šimtmečio jubiliejui skirti renginiai

Šventė prasidėjo šv. Mišiomis arkikatedroje, savivaldybės vadovų bei knygnešių ainių atstovų aplankymu vyskupo Motiejaus Valančiaus ir kan. Tumo-Vaižganto kapų, knygnešių kapų Kauno kapinėse.

Nepriklausomybės aikštėje koncertavo pučiamųjų orkestras "Ažuolynas". Čia rinkosi bendrojo lavinimo mokyklų moksleiviai ir miesto gatvėmis nuėjo į knygnešių sodelį, kur koncertavo jaunimo meno kolektyvai.

Varpų muzikos koncertas pasitiko į minėjimą besirenkančius kauniečius. "Ainių" ansamblio muzikantai, įsitaisę už Knygnešių sienelės įrengtoje pakyloje, labai įspūdingai daudytėmis paskelbė iškilmingo minėjimo pradžią.

Skambant varpų muzikai, "Ažuolo" mokyklos moksleivės nunešė žvakeles ant Knygnešio, Lietuvos mokyklos, Sėjėjo paminklų ir prie Knygnešių sienelės.

Skambant Laisvės varpai, aktorė skelbė: Knygnešio vėliava neša didžiojo Lietuvos knygnešio Jurgio Bielinio vaikaitis Jurgis Bielinis, knygnešio Juozo Akelaičio dukra Laimė Akelaiytė-Milvydienė, knygnešio Juozo Kanclerio dukra Milda Kanclytė-Sruogienė.

Minėjimo dalyviai Knygnešio vėliavą pasitiko stovėdami. Vėliavą Jurgis Bielinis perdavė prie Knygnešių sienelės stovinčiai "Ažuolo" mokyklos moksleivių garbės sargybai. Jungtinis choras bei šventės dalyviai sugiedojo Lietuvos himną.

Šventės eigoje vedantieji deklamavo eilėraščius, citavo Jono Jablonskio, Mikalojaus Daukšos ir Atgimimo šauklių mintis apie gimtąją kalbą.

Knygnešio draugijos Kauno skyriaus pirm. Kazimieras Blaževičius į šventės dalyvius kreipėsi žodžiais:

"Naujųjų laikų mūsų tautos ir valstybės istorijoje gegužės 7-toji – ypatinga diena. Prieš 100 metų mūsų tauta aršioje kovoje su rusifikatoriais išplėšė istorinę pergalę – privertė carinę administraciją panaikinti lietuviškos spaudos draudimą.

Kauno m. vicemeras Erikas Tamašauskas priminė spaudos draudimo padarinius bei spau-

dos atgavimo reikšmę tautos ir valstybės likimui.

Arkivyskupas Sigitas Tamkevičius savo žodyje prisiminė XX-ojo amžiaus knygnešystės žygdarbį *Lietuvių Katalikų Bažnyčios kronikos* leidimo ir platinimo Lietuvoje bei pasaulyje, sunkų tautos kelią į laisvę.

Po oficialių kalbų pasigirdo *Knygnešio dainos* melodija, atliekama birbynės ir smuiku. Pasigirdo aktorius žodžiai:

*Ar kas uždegė vaškinę žvakę,
Kai smėlio kauburį supils?
Už sunkų kelią, baugią naktį,
Ar kas mus, knygnešius, atmins?*

Aktoriams skaitant Knygnešių sienelėje įrašytų knygnešių pavardes, šimtas "Ažuolo" mokyklos moksleivių nešė prie Knygnešių sienelės ir dėjo po žvakutę. Baigus skaityti knygnešių pavardes, miesto vadovai, knygnešių ainiai bei minėjimo dalyviai dėjo gėles prie Knygnešių sienelės.

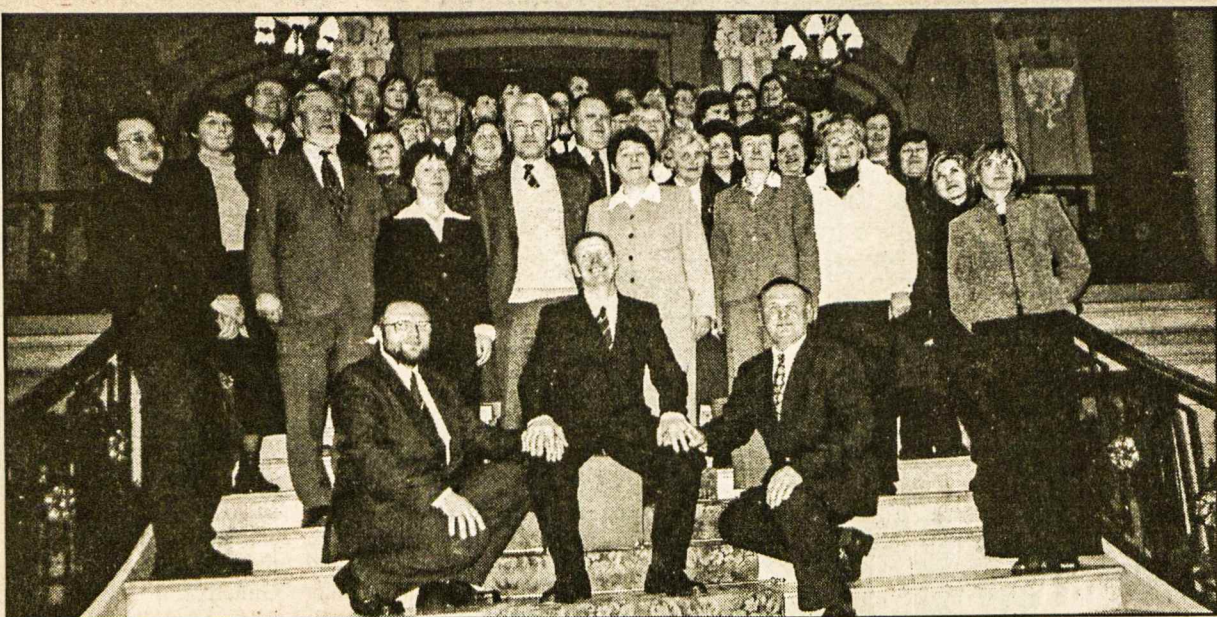
Galingai nuskambėjo solisto Danieliaus Sadausko atliktą giesmę iš Martyno Mažvydo katekizmo ir Vinco Kudirkos *Labora*. Jungtinis choras atliko tremtinių dainą *Leiskit į tėvynę*. D. Sadauskas, P. Venslovas ir ansamblis "Ainiai" atliko Bernardo Brazdžionio ir Antano Paulavičiaus dainą *Lietuvos motina*.

Iš toli, dainuodama *Knygnešio dainą*, nusilenkusi Knygnešio paminklui, į sceną atėjo Veronika Pavilionienė ir su ansambliu "Blezinga" padainavo dainas *Prabilkite žvaigždės* bei *Kaip grįžtančius namo paukščius*.

Iškilmingas minėjimas baigtas pirmą kartą viešai atliktu maestro Antano Paulavičiaus kūriniu *Odė knygnešui*. Minėjimo dalyviams stovint, diriguojant pačiam maestro odę atliko solistas Danielius Vėbra ir jungtinis choras.

Po oficialiosios dalies šventė vakaronėje tęsė KTU dainų ir šokių ansamblis "Nemunas", VDU folkloro ansamblis, folkloro ansambliai "Kupolė", "Verpetas" bei kt.

Šventę surengė Kauno miesto savivaldybė, Knygnešio draugijos Kauno skyrius ir "Ažuolo" vidurinė mokykla.

Iš alytiškių susitikimo su Lietuvos Mokslo akademijos nariais. Šeštas iš dešinės – MA pirmininkas L. R. Rudzikas

Susitikimas su Mokslo akademija

ANTANINA URMANAVIČIENĖ

Seminare – susitikime su Lietuvos Mokslo akademijos mokslininkais iš Džukijos Lietuvos mokslo akademijoje balandžio 6 d. dalyvavo Alytaus rajono įvairių specialybių pedagogai, aktyviausi mokyklų vadovai, Alytaus rajono savivaldybės meras A. Vrubliauskas, švietimo skyriaus vedėjas R. Židanavičius, Alytaus raj. švietimo centro direktorė Lina Andrulevičienė, metodinė, Irena Savickienė.

Reikia prisiminti, kokių būdu pavyko alytiškiams pedagogams būti pakviestiems susitikti su garbiais mokslininkais iš MA.

Butrimonių vid. m-klos biologijos mokytoja metodinė Onutė Junienė parengė programą "Lietuvos mokslo raida ir reikšmė žmonijos istorijoje", kurioje numatė seminarą – susitikimą MA. Jai tarpininkavo buvusi jos mokinė. Idėją įgyvendinti padėjo rajono savivaldybė, švietimo centras ir švietimo skyrius.

Visus apie 50 žmonių, atvykusius iš Alytaus, maloniai nuiteikė seminaro pradžią parengtas koncertas, kurį įspūdingai puošiamaisiais muzikos instrumentais atliko moksleiviai.

Lietuvos MA pirmininkas akademikas Zenonas Rokas Rudzikas jau kitoje salėje papasakojo apie MA, jos veiklą, tikslus, MA narių pasiskirstymą, mokslų skyrių ryšius.

Jis priminė, kad LMA įsteigta 1941 m. sausio 16 d. Pirmasis jos pirmininkas – dzūkietis rašytojas Vincas Krėvė-Mickevičius. Dabartinis pirm. Z. L. Rudzikas pasakė taip pat esąs dzūkas, gimęs Džukijoje, vaikystę prabuvęs Veisiejuose Kapčiamiestyje. Pirmininku išrinktas 2003 m. rugsėjo 9 d.

Kalbėdamas apie kitus MA dirbusius minėjo J. Matulionio, dirbusio sovietmečiu, didelių nuopelnus saugant Lietuvos kultūrą, kalbą.

Šiuo metu MA dirba apie 40 akademikų, 60 narių korespondentų, apie 50 narių ekspertų. Iš viso apie 150. Įsteigti penki mokslų skyriai: Humanitarinių ir socialinių mokslų skyrius, kuriam vadovauja Algirdas Gai-

Atleisk

Uždek žvakelę kambarį, tegul liepsnelė sklinda į šalis. Priek ir prisiglausk, jei gali – gal prakalbės sužvarbusi širdis.

Atleisk, jei kas širdį žeidžia, te užmiršimo skraistė skausmą nusineš.

Juk daugelis vieni kitiems atleidžia, atleiskime už sielvartą ir mes.

Atleiskim už kančias, skriaudas ir Viltį.

Už ilgios tamsios naktis. Greičiau prie žvakės eikime sušilti,

lai dvasingumo šviesos žvelgia į akis.

Uždek žvakelę kambarį, atleisk už viską, jei gali.

Vida Vosylienė,
LKRS narė

žutis; Matematikos, fizikos ir chemijos – vadovas Henrikas Pragarauskas; Biologijos, medicinos ir geomokslų – jo pirmininkas Vytautas Kontrimavičius; Žemės ūkio ir miškų mokslų – pirmininkė Veronika Vasilauskienė, Technikos mokslų – pirmininkas Ramutis Bansevicius.

Pirmininkas, pristatęs atvykusius MA prezidiumo narius vicepir. A. P. Piskarską, skyrių pirmininkus, paprašė akademikus pakalbėti apie savo skyrius. Vicepirmininkas pasakojo apie savo dalyvavimą Kėdainiuose moksleivių fizikos dienoje. Daugėja pasirenkančiųjų fiziką, chemiją. Šių disciplinų žinios gana geros. Fizika duoda žinių apie naujas technologijas.

Labai svarbu gerai informuoti abiturientus. Daug informacijos teikia Atvirų durų dienos. Lietuvoje mokslo daugiau studentų negu kitose šalyse. Pas mus 1000 gyventojų tenka 40 studentų.

Nuo vidurinės mokyklos mokytojų priklauso abiturientų parengimo kokybė toliau mokytis. Kalbėtojas sektinų pavyzdžių nurodė Utenos vidurinę mokyklą, iš kurios kiekvienais metais atvažiuoja moksleiviai, klausius paskaitų paskui atlieka

Lietuvio koncertas Berlyne

Pirmąją Europos sąjungos naujų narių priėmimo dieną Berlyne vykusį muzikos festivalį baigė Andrius Mamontovas pasirodymas. Pagrindinė renginio žvaigždė tapusiam lietuviui atlikėjui publika negailėjo simpatijų ir, pasirodymui pasibaigus, susigrąžino į sceną bisui. Savo kūrybos lietuviškas ir angliškas dainas Andrius Mamontovas su grupe daugiau nei valandą dainavo pačioje Berlyno širdyje, prie Brandenburgo vartų.

Balandžio 30 – gegužės 1 dienomis Berlyno centre vykusio festivalio pagrindinis tikslas buvo populiarinti naują Europos sąjungos valstybių kultūrą. Organizatorių kvietimu renginyje koncertavo roko, pop, "world music" atlikėjai iš dešimties naujų Europos sąjungos narių. Tai buvo didžiausias Europos sąjungos plėtros proga skirtas renginys Vokietijoje, kuriame iš viso apsilankė per 30,000 žiūrovų.

"Džiaugiuosi, kad buvome pakviesti koncertuoti tokio svarbaus įvykio proga. Esame istorinių įvykių liudininkai ir dalyviai", sakė Andrius Mamontovas, kurio koncertu Berlyne itin domėjosi ekstravagantiškais polgeliais pagarsėjęs vokiečių dainininkas Udo Lindenbergas. Legendinis roko muzikos atlikėjas pakvietė Andrių Mamontovą į savo uždara vakarėlį "Trompete" klube ir sutarė šią vasarą surengti bendrą pasirodymą Lietuvoje. Pakilami nusiteikę Udo Lindenbergas negailėjo komplimentų Lietuvai ir kėlė sveikinimo tostus įstojus į Europos sąjungą.

Pasirodymo Berlyne išvakarėse Andrių Mamontovą beveik valandos trukmės pokalbiui pakvietė Vokietijos radijo stotis "Multikulti", kurioje pirmą kartą lietuvių atlikėjas lankėsi prieš pusantūrą metų. Tiesioginiame eterio interviu ėmęs laidos "Meridian 13" vedėjas Andreas Vick Andrių Mamontovą pavadino darbščiausiu Europos šio verslo atlikėju. Šį radijo interviu iliustravo trys Andriaus Mamontovo albumo "Beribiam

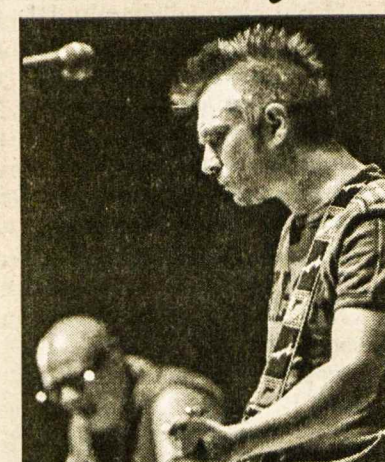
laboratorinius darbus.

Akad. A. Gaižutis, VPU rektorius, kalbėjo apie PU reorganizaciją. Taip pat priminė pedagogams gerą žinią, jog galvotina įvesti sudvejintą discipliną, kaip buvo praecyje. Jis kvietė mokytojus išsaugoti žmogų talentą – valstybinį kapitalą.

Kalbėjo R. Bansevicius, Kauno technolog. univ. rektorius. Jis sakė, kad Lietuva turinti tapti aukštųjų technologijų šalimi. Apie ekonomikos perspektyvas mintimis dalijosi ekonomistas A. Buračas, aktyvus Sąjūdžio steigėjas.

Akademikė V. Vasilauskienė porino apie mokslo svarbą žemės ūkiui. Jau yra Lietuvoje labai gerų ūkių, atitinkančių ES reikalavimus.

"Labai gerai, kad akademijoje rengiami susitikimai. Sociologai pastebi, kad lietuviai nepasitiki savimi. Galbūt ir istorikai prisideda matyti save atsilikusiais. Mums svarbus Amerikos ambasadoriaus pasakymas stojant į SAS (NATO). Reikia palaikyti iš savęs nepasitikėjimą. Esame darbštūs ir gabūs. Lietuvos rezistencija pradėjo griauti imperijos pamatus. Istorijos mokslą panaudokim brandžiam piliečių ugdymui" – kalbėjo istorikas Andanas Tyla.

ANDRIUS MAMONTOVAS

danguje" dainos bei naujausias kūrinius *Pavasariniai žiedai*.

Andrius Mamontovo koncerte Berlyne metu pirmą kartą buvo viešai atlikti kūrinių *Morning Song*, *The Last Train*. Savo temperamentingą pasirodymą Andrius Mamontovas baigė dainomis *Mono arba stereo* bei *But the River Flows*. Publikai pareikalavus biso, nuskambėjo kūrinių *Pėdos ant drėgno akmens* ir *Žvaigždės kartais krenta*. Andriui Mamontovui ir kartu su juo į Berlyną vykusiuos muzikantams Arnoldui Lokošui, Eimantui Belickui bei Meinardui Brazaičiui įvaizdį kūrė dail. Juozas Statkevičius.

Pagrindinė festivalio žvaigždė pasirinkdama Andrių Mamontovą, renginio organizatoriai jam patikėjo baigiamąjį pasirodymą, o koncertuoti prieš lietuvių dainininką pakvietė Maltos grupę "Beangrowers Band", tretieji nuo galo grojo latvių grupės "The Hobos" muzikantai.

Sekmadienį iš Berlyno grįžęs Andrius Mamontovas Lietuvoje neilgai tebuvo, nes išskrenda koncertuoti į JAV ir Kanadą, kur per gegužės mėnesį įvyks 11 jo koncertų. Andrius Mamontovas lankysis Čikagoje, Niujorke, Vašingtone, Los Andzele, San Francisko, Bostone, Detrote, Majamyje ir kituose JAV miestuose. Daugiau informacijos rasite internet svetainėje www.andriusmamontovas.com.
V. Stackevičius

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Lietuvos respublikos generalinio konsulato Niujorke iniciatyva jo patalpose gegužės 7 d. pristatytas keturių jaunų Lietuvos menininkų, studijuojančių JAV, projektas "Lietuva kokia yra" (*Lithuania As Is*). Ievos Sireikytės, Lauros Zaveckytės, Sigos Mikolūnaitės bei Jūratės Večeraitės bendroje parodoje – fotografijos, grafika bei vaizdajuostės. Didžioji dalis darbų – portretai, miesto gyvenimo bei mūsų tautiečių bendruomenės JAV renginių vaizdai – sukurti lankantis istoriniuose Amerikos lietuvių telkiniuose. Jie rodomi kartu su dabartinėmis Lietuvos fotografijomis bei vietovaiždžiais. Žiūrovui pateikiamas lietuvių "čia" ir "ten" gyvenimas, išryškinami būdingi mūsų tautinio tapatumo bruožai. Visos keturios menininkės yra baigusios Vilniaus Dailės akademiją ir savo kūrybinę veiklą bei studijas dabar tęsia JAV. Inf.

Lietuvos valstybinės Martyno Mažvydo bibliotekos ilgalaikis direktorius dr. Vladas Bulavas mirė kovo 11 dieną. Gimė 1936 metais Kaune. 1959 metais baigė Kauno politechnikos institutą, 1974 m. apgynė technikos mokslų kandidato disertaciją informacijos teorijos ir kibernetikos srityje. Nuo 1982 metų dirbo Lietuvos valstybinės MM bibliotekos direktoriumi. Parašė keliasdešimt mokslinių darbų bei straipsnių techninės kibernetikos, bibliotekų automatizavimo ir darbo organizavimo klausimais. V. Bulavas buvo Lietuvos bibliotekų tarybos pirmininkas, Lietuvos kultūros ir meno tarybos narys, ilgametis Vilniaus universiteto Komunikacijos fakulteto dekanas. Dalyvavo Tarptautinės bibliotekų draugijos ir Europos valstybinių bibliotekų direktorių sąjungos veikloje. Apdovanotas Vytauto Didžiojo ir DLK Gedimino ordinais.

Henrikas Šablėvičius, autorinio dokumentinio kino pradininkas, Lietuvos muzikos akademijos Kino ir televizijos katedros steigėjas, mirė balandžio 26 d. Vilniuje. Gimė 1930 m. Lyduvėnuose, Raseinių rajone. 1951 metais baigė dramos teatro studiją, po to dirbo aktoriumi Kauno jaunojo žiūrovo teatre, režisieriaus padėjėju Lietuvos kino studijoje, kino režisieriumi Valstybiniame televizijos ir radijo komitete; nuo 1971 metų Lietuvos kino studijos režisierius. H. Šablėvičius sukūrė keiliolika dramos teatro vaidmenų, yra daugelio filmų, Lietuvos televizijos pastatymų autorius, režisavo apie 50 įvairaus žanro kino filmų, rodytų Lietuvoje ir užsienyje. Jo filmai pelnė apdovanojimus daugelyje tarptautinių kino festivalių Vokietijoje, Gruzijoje, Estijoje ir kitur. Kino dokumentikos patriarchu vadinamas režisierius įsteigė ir daugelį metų vadovavo Lietuvos muzikos akademijos Kino ir televizijos katedrai. 1989 m. H. Šablėvičius buvo skirta Lietuvos valstybinė kultūros ir meno premija.

Oskaro Koršunovo teatro kovo pradžioje buvo išvykęs į savo jau tradiciniu tapusią šėšių savaitę pavasarini keliu po Prancūziją su spektakliu *Istabioji ir graudžioji Romeo ir Džuljetos istorija*. Šis spektaklis jau pernai buvo parodytas Prancūzijos Avignon festivalyje ir Nantes miesto teatre. Šiemet dvidešimt spektaklių bus suvaidinti aštuoniuose Prancūzijos miestuose, įskaitant Paryžių ir Strasbourgą. Šio populiaraus William Shakespeare dramos veikalo pastatyme Džuljetos vaidmenį atliko Rasa Mazaraitė, ir Rasa Samuolytė, Romeo – Gytis Ivanauskas ir Giedrius Savickas. Kitus vaidmenis sukūrė aktoriai Eglė Mikulionytė, Dalia

ELTOS, Delfi, BNS, 7 meno dienos, LGTIC informacija)

Dail. Antanas Tamošaitis prie savo parašytų knygų, Anastazijos ir Antano Tamošaitių galerijoje "Židiny" Vilniuje Ntr. St. Butrimienės

PRISIKĖLIMO
KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd., Toronto, ON M9A 5G1
Telefonai: 416 532-3400 ir 532-3414
FAX: 416 532-4816
Anapilyje tel.: 905 566-0006 Fax: 905 566-1554

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.30 v.r. iki 12.45 v.p.p. ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

AKTYVAI per 64 milijonus dolerių

MOKA UŽ:	IMA UŽ:
90-179 d. term. ind. 1.00%	Asmeninės paskolas
180-364 d. term. ind. 1.00%	nuo 4.75%
1 metų term. indėlius 1.15%	Sutarties paskolas
2 metų term. indėlius 1.90%	nuo 4.75%
3 metų term. indėlius 2.35%	Nekiln. turto paskolas:
4 metų term. indėlius 2.75%	Su nekeičiamu
5 metų term. indėlius 3.25%	nuošimčiu
1 metų GIC-mėn. palūk. 1.25%	1 metų 3.80%
1 metų GIC-met. palūk. 1.40%	2 metų 4.30%
2 metų GIC-met. palūk. 2.15%	3 metų 4.75%
3 metų GIC-met. palūk. 2.60%	4 metų 5.10%
4 metų GIC-met. palūk. 3.00%	5 metų 5.70%
5 metų GIC-met. palūk. 3.60%	
RRSP, RRIF ir OHOSP	
"Variable" 0.75%	Su keičiamu
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind. 1.65%	nuošimčiu
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind. 2.40%	1, 2, 3 metų 3.75%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind. 2.85%	
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind. 3.25%	Duodame CMHC apdraustas
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind. 4.00%	nekilnojamo turto paskolas
Taupomąją sąskaitą iki 0.75%	
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 0.75%	Duodame komercines
Amerikos dol. kasd. pal. 0.40%	nekilnojamo turto paskolas

Duodame asmenines paskolas iki \$100,000 ir nekilnojamo turto paskolas iki 95% įkainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir kelionių čekius (travellers cheques) JAV, Kan. ir EURO valiuta. Dauguma patarnavimų teikiame nemokamai: spausdiname asmeninius ir biznio čekius, apmokame įvairias sąskaitas.

Kiti patarnavimai "INTERAC-PLUS" kortelė

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas
APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.rpcul.com

ADVOKATAS VICTOR RUDINSKAS

Tel. 416 240-0594

27 John Street, Toronto,
Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence Ave. W.
ir Weston Road)

HOMELIFE
HomeLife Realty Plus Ltd.
2261 Bloor St. W.
Toronto, Ont. M6S 1N8

NIJOLĖ B. BATES
Tel. (416) 763-5161
Fax: 416 763-5097
Prašau kreiptis visais namų
pirkimo-pardavimo reikalais.
Patarnauju lietuvių visuomenei 18 metų

MANO NUOSAVYBĖS VERTĖ
\$400,000, \$500,000, \$700,000?
Nemokamas įvertinimas.

SKAMBINKITE

**TEODORUI
STANULIUI, B.A.**
416-879-4937
(nešiojamas)

RE/MAX WEST REALTY Inc. Tel. 416 769-1616;
namų 416-231-4937

DR. STASYS DUBICKAS

DANTŲ GYDYTOJAS

398 Guelph Line, Burlington
(tarp QEW ir Lakeshore Rd.)

Privati AUTO-AIKŠTĖ ("parking")

(905) 333-5553

TAIP PAT PRIIMA PACIENTUS TORONTE – 2373 BLOOR ST.W.

ROCK OF EUROPE INC.

GRANITO PAMINKLAI, BRONZOS LENTOS

AUKŠTOS KOKYBĖS DARBAS
GERIAUSIOS RŪŠIES GRANITAS
PROFESIONALUS PATARNAVIMAS
RAŠTIŠKA GARANTIJA

(416) 232-1250

83 SIX POINT ROAD
(I PIETUS NUO BLOOR, NETOLI ISLINGTON)
TORONTO, ON M8Z 2X3

MARGUTIS Parcels

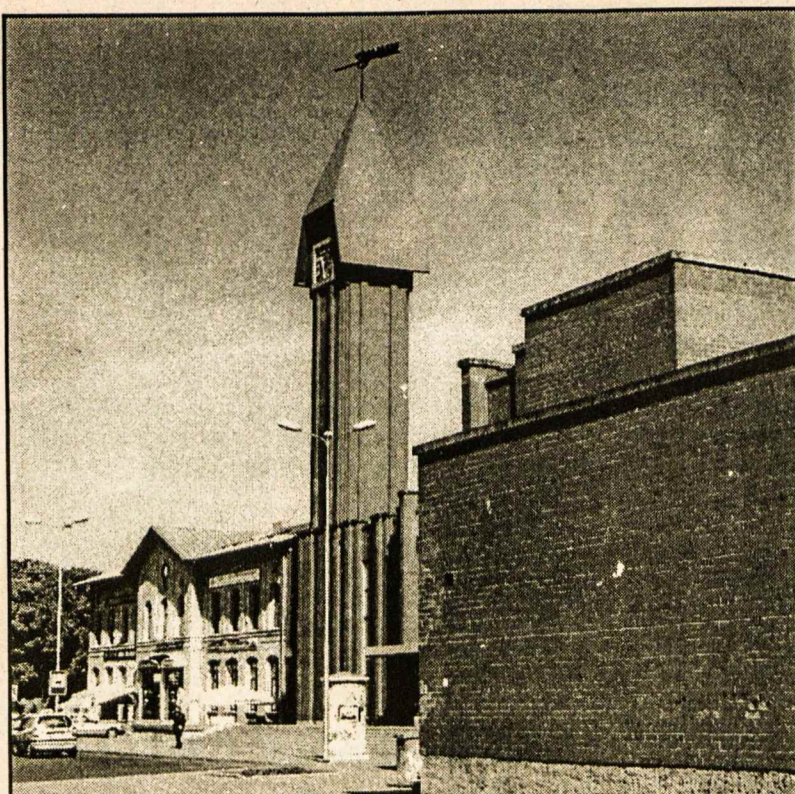
4134 Dundas St. West, Toronto, ON. M8X 1X3 Fax: (416) 233-3042

Reguliarūs dvisavaitiniai maršrutai siuntiniais
laivu ir lėktuvu tiesiai į Vilnių

Tel: (416) 233-4601

\$3.00* COUPON **\$3.00***
off for 1 parcel off
* coupon is valid only at "Margutis-Pysanka" head office.

Klaipėdos geležinkelio stotis

Nuotr. G. Kurpio

KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

gus. Smarkūs 100-200 km per valandą viesulai šioje provincijoje pasitaiko 10-18 kartų per metus. Vienas Ontario provincijoje minėtinas atsitikimas, nusiaubęs Barrie miestą ir apylinkes, buvo prieš 19 metų. 400 km per valandą vėjas net su 14 sūkurių padarė daug žalos 90 km ruože, ir tąsyk žuvo 12 žmonių. 1987 metais Albertos provincijos Edmontono mieste panašus viesulas pasiglemžė net 27 žmonių gyvybes. Manoma, kad dėl visuotinio planetos atšilimo viesulai gali mus dažniau aplankyti. Todėl visiems gyventojams patariama jau iš anksto numatyti galimai saugesnę vietą savo gyvenamoje aplinkoje, apsirūpinti vandens, maisto, šviesos ir medicinos atsargomis bei kitomis pirmosios pagalbos priemonėmis.

Vienas iš trylikos sveikatos apsaugos institucijose gydomų asmenų nukentė nuo jiems netinkamai teikiamo gydymo, chirurginių klaidų, klaidingos ligos nustatymo ir priežiūros. Kanados medicinos draugijos žurnalas skelbia, kad net 7.5% visų ligonių patiria neigiamų pasekmių ligoninėse, tuo tarpu JAV ligoninėse jų pasitaiko tik 3%. Dvejų metų laikotarpiu dėl netinkamo gydymo ar priežiūros ligoninėse miršta daugiau žmonių, nei Antrojo pasaulinio karo metu žuvo Kanados karių, arba iki 24,000 kasmet. Šie medicinos žurnale paskelbti tyrimai verčia sveikatos darbuotojus susirūpinti.

Maža salė, kurioje gyvena vos 1,500 gyventojų, yra į pietus nuo New Brunswick ir priklauso Kanadai. Nuo JAV Maine valstijos ją skiria tik siauras vandens ruožas, bet jungia tarptautinis tiltas. Campobello salos gyventojai turi sunkumų apsirūpinti reikiamomis prekėmis, nes jiems, kaip ir visiems kanadiečiams yra taikomi sienos perėjimo įstatymai. Ypač iškilo įvairūs suvaržymai po 9/11 nelaimės. Maistas, vaistai ir tarptautiniai suvaržymai apskunkina vietinių kanadiečių padėtį saloje. Ši sala yra JAV turistų mėgstama, nes ten dar beveik ištaigingas Franklin D. Roosevelt vasmarnas, ten 1960 m. buvo sukamas filmas "Sunrise at Campobello", vaizduojantis Roosevelt'o kovą su polio liga. Tiki-masi, kad ambasadorių pastan-

gos palengvinti salos gyventojų judėjimą ir amerikiečių turistų lankymąsi toje istorinėje vietoje duos teigiamų pasekmių.

Olimpinio sporto atletai susilaukė papildomos 20 mln. dol. finansinės paramos iš Kanados sporto ministerio Stan Keys. Vyriausybė dabar jau yra paskyrusi 120 mln. dol. 2004-2005 metų sporto sezonui. Papildoma parama yra numatyta toms sporto šakoms ir atletams, kurie tikisi laimėti olimpinis medalius. Atletai jau dabar ruošiasi 2010 metų olimpinėms varžyboms, kurios vyks Kanados Vancouver-Whistler apylinkėse.

"Fordo Motor" bendrovė reikalauja iš Kanados vyriausybės 100 milijonų dolerių gamybos priemonėms atnaujinti. Jų negavusi bendrovė nebegalėsianti investuoti apie 1 milijoną dolerių reikalingiems gamybos priemonių pertvarkymams. Fordo bendrovė dėl to prarastų konkurencinį pranašumą rinkoje, tektų mažinti gamybą ir darbininkų skaičių. Panašaus įnašo reikalaujama ir iš Ontario provincinės valdžios, kuri jau ėmė steigti atnaujinimo fondą automobilių pramonei pertvarkyti. "General Motors" bendrovė taip pat derisi su federacine ir provincine valdžia dėl paramos panašioms projektams.

Prieš porą šimtų metų Šiaurės Amerikos stumbrai (bizonai) Saskatchewan provincijoje buvo skaičiuojami ištisais milijonais, tačiau jie buvo besaikiai išmedžioti. Ištisus 150 metų laisvų stumbrų provincijoje jau nebuvo. Gegužės mėnesio viduryje Kanados gamtos apsaugos departamentas ir provincinė valdžia perkėlė 50 stumbrų iš Albertos valstybinio rezervato ir paleido juos netoli Swift Current, Saskatchewan gamtos apsaugos rezervate. Ši grynakraujų laukinių galvijų kaimėnė yra viena iš trijų visoje Kanadoje.

Pietinės Ontario ir Atlanto provincijų gyventojai gegužės

Skautų veikla

• Šv. Jurgio iškilminga sueiga įvyko gegužės 15 d. po Mainorino mokyklos pamokų mokyklos patalpose. Dalyvavo per 120 skautų ir skaučių, daug tėvelių ir remėjų. Sueigai vadovavo vyr.sk. Teresė Saplytė. "Šatrijos" tunto įsakymus perskaitė vyr.sk.kand. V. Kuraitė, o vyr. skautininko ir "Rambyno" t. įsakymus – ps.fil. M. Leknickas. Paukštyčių įžodį vedė vyr.sk. V. Narušytė. Ji davė A. Rudnitsky. Skaučių įžodį vedė vyr.sk. V. Skilandžiūnienė, ir įžodį davė V. Januškaitė, R. Petrauskaitė, E. Pute-rytė, D. Ramanauskaitė, R. Reikutė, L. Saplytė, D. Andriulytė, S. Gorytė ir A. Stončiūtė. Visom sesėm tunti-ninkė R. Baltaduonytė-Lemon užri-šo Tėvynės mazgelius. Vilkiukų įžodį vedė dr.kas s.v.v.sl. Linas Grybas. Įžodį davė: M. Halpin, R. Kulikauskas, V. Maksomovicz, T. Marijošius, J. Moulton, Ch. Ploog.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING &
APPLIANCES
Skambinti

R. Jareckui

Tel. 416-370-3539
arba 416-825-3328

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti)

SMITH MONUMENT CO. LTD.

(nuo 1919 metų)

- ▲ Gaminame paminklus, bronzines plokštes, atminimo lenteles.
- ▲ Puošiamo lietuviškais ornamentais pagal klientų pageidavimus.
- ▲ Patarnaujame lietuviams daugiau kaip 20 metų.
- ▲ Garantuojame aukščiausios kokybės darbą.

Skambinti tel. 416 769-0674

Adresas: 349 Weston Road
(tarp Eglinton ir St. Clair),
Toronto, Ontario M6N 3P7

SPORTAS

"Aušros" žinios

Metinis klubo pokylis su vaišėmis ir premijų įteikimu – Prisikėlimo par. saleje 8.m. birželio 13 d., po 4.30 v. popietinių Mišių. Klubo nariams įėjimas laisvas; kitiems – \$5. Kas turėtų atneškite vartotų klubo uniformų, kurios reikalingos žaidėjams. D.D.

Krepšinis

– Kanados apygardos vyrų krepšinio baigmės įvyks šį sekmadienį birželio 6 Prisikėlimo parapijos saleje. Toronto "Vytiš" susitiks su Toronto "Aušros" A komanda dėl vyrų A čempionato 4.30 v.p.p., prieš tai bus vyrų B baigmė tarp Toronto "Gintaro" ir Hamiltono "Kovo" I 3.15 v.p.p. "Aušros" II žais prieš Hamiltono "Kovo" II 2 v.p.p. dėl vyrų B trečios vietos.

– Toronto "Vytiš" baigė Kanados apygardos šešių komandų žaidynes 8-2 rekordą, o "Aušros" A komanda pelnė septynis laimėjimus.

– Visos komandos ruošiasi dalyvauti ŠALFAS-gos metinėse žaidynėse birželio 18-20 d.d. Bridgeport, Conn. R. Miečius

Žinios iš Lietuvos

DVIRAČIAI: Melbourne (Australija) vykusiam pasaulio dviračių tako čempionate vyrų 4 km komandinių persekiojimo lenktynių kvalifikacinėse varžybose Lietuvos rinktinė užėmė septintąją vietą ir iškovojo olimpinį kėliapilį.

BURIAVIMAS: Galvės ežere surengtoje tradicinėje "Fujifilm" taurės regatoje, kurioje varžėsi 16 jachtų ir 50 buriuotojų, absoliučioje įskaitoje laimėjo L. Baulbio vairojama jachta "Vėtra", nuotolį 17.2 jūrmiles (apie 30 km) įveikė per 4 val. 24 min. 14 sek.

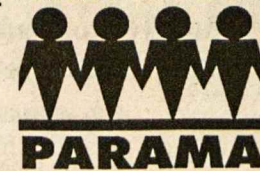
IRKLAVIMAS: Poznanėje (Lenkija) vykusiam Europos baidarių kanojų irklavimo čempionate Lietuvos irklautojai A. Duonela ir E. Balčiūnas tapo žemyno čempionais ne olimpiniam 200 m. nuotolyje, o 500 m. varžybose pelnė sidabrą. Dar viena sidabro medalį A. Duonela pelnė vienviečių trumpo užbėgimo varžybose.

KĖGLAVIMAS: Kijeve (Ukraina) oficialiose Pasaulio kėglių federacijos Europos zonos kėglavimų "Aukso taurės" (European Gold Cup 2004) varžybose, kuriose dalyvavo žaidėjai iš 25 Šešio žemyno valstybių, palangiškiai Žilvinas ir Daiva Perminai puikiai pasirodė. Žilvinas laimėjo sidabro medalį, o Daiva tapo nugalėtoja ir laimėjo išpuodingą taurę.

KARATE: Plovdive (Bulgarija) Europos jaunių (iki 18 metų) karate kiokušin čempionate, kuriame dalyvavo 136 sportininkai iš 18 šalių, tauragiškė S. Bajorinaitė antrą kartą tapo Europos čempione. Kaudietis L. Bušauskas ir jonaivietė I. Antanavičiūtė iškovojo sidabro medalius. V.P.

11 dieną skendėjo saulėje ir džiaugėsi vasaros oru. Šiaurės vakarų Ontario ir nuo jos į vakarus esančios provincijos išgyveno tikrą sniego audrą, kuri nutraukė elektros tiekiamą, uždarė kelius ir orausčius. Daugiausia sniego iškrito pietryčių Saskatchewan, vietomis net iki pusės metro. Susisiekimai lėktuvais ir vakarus nuo Toronto dėl to buvo nutrukę. A.V.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

AKTYVAI per 130 milijonų dolerių

MOKAME

1.00% už 30-89 d. term. indėlius	1.00% už 90-179 d. term. indėlius
1.00% už 180-269 d. term. indėlius	1.00% už 270-364 d. term. indėlius
1.15% už 1 m. term. indėlius	1.90% už 2 m. term. indėlius
2.35% už 3 m. term. indėlius	2.75% už 4 m. term. indėlius
3.35% už 5 m. term. indėlius	1.05% už 1 m. GIC mėn. palūk.
1.40% už 1 m. GIC invest. pažym.	2.15% už 2 m. GIC invest. pažym.
2.60% už 3 m. GIC invest. pažym.	3.00% už 4 m. GIC invest. pažym.
3.60% už 5 m. GIC invest. pažym.	1.00% už RRSP ind. (var. rate)
1.65% už RRSP 1 m. term. ind.	2.40% už RRSP 2 m. term. ind.
2.85% už RRSP 3 m. term. ind.	3.25% už RRSP 4 m. term. ind.
4.00% už RRSP 5 m. term. ind.	1.00% už OHOSP (variable rate)
0.45% kasd. palūkanų čekių sąsk.	0.60% už JAV dolerių 1 metų GIC
0.40% už JAV dol. kasd. pal. sąsk.	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eilgoje

IMAME

už asmenines paskolas nuo 4.75%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages) su nekeičiamu nuosimčiu (fixed rate)
1 metų 3.65%
2 metų 4.20%
3 metų 4.65%
4 metų 4.95%
5 metų 5.40%
– su keičiamu nuosimčiu 3.75%

DUODAME

- asmenines paskolas
- mortgiculus iki 95% įkainoto turto
- riboto kredito paskolas (Line of Credit)
- komercinius mortgiculus

NEMOKAMI PATARNAVIMAI

SĄSKAITŲ IŠLAIKYMAS • KREDITO IR DEBITO KORTELEB
ČEKIAI • PINIGINĖS PERLAIDOS (MONEY ORDERS)
KELIONĖS ČEKIAI (TRAVELER'S CHECKS)

PASLAUGOS TEIKIAMOS INTERNETU!

GALITE PATIKRINTI SAVO BALANSĄ AR APMOKĖTI SĄSKAITAS
Elektroninis paštas: info@parama.ca

KITOS PASLAUGOS

KELIONIŲ APDRAUDA NARIAMS IR SVEČIAMS IŠ KITŲ KRAŠTŲ
PERSIUNTIMAS PINIGŲ (WIRE TRANSFERS) Į LIETUVĄ IR KITUR

IEŠKOTE DOVANOS?

PARDUODAME LIETUVOS BANKO PROGINES MONETAS

KASOS VALANDOS:

Pirmad., antr., trečiad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; ketvirtad. ir penktad. nuo 9 v.r. – 8 v.v.
LN skyriu – penktad. nuo 9 v.r. – 3.30 v.p.p.; šeštad. nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.
Royal York skyriu – šeštad. nuo 9 v.r. – 1 v.p.p.

SKYRIAI:

1573 Bloor St.W., Toronto ON M6P 1A6

Telefonas: 416 532-1149

2975 Bloor St.W., Etobicoke ON M8X 1C8

Telefonas: 416 207-9239

APLANKYKITE MŪSŲ TINKLALAPĮ: www.parama.ca

ROYAL LEPAGE

Jei norite pirkti ar parduoti
namą, ar gauti informaciją,
prašau man paskambinti.
Prižadu mielai ir sąžiningai
patarnauti

Lina Kuliavienė

2320 Bloor Street West
Toronto, Ontario M6S 1P2

Tel. 416 762-8255 FAX 416 762-8853

Kanados Lietuvių *Fondas*
Lithuanian Canadian *Foundation*
1 Resurrection Rd., Toronto, ON, M9A 5G1 tel. 416-889-5531

Remkime lietuvių veiklą Kanadoje!

Remkime Lietuvą!

Remkime per Kanados lietuvių fondą!

Prisiminkime Kanados lietuvių fondą
testamentuose ir remkime jį savo aukomis.

Raštinės darbo valandos: pirmadieniais ir trečiadieniais nuo 11 v.r. iki 3 v.p.p. Telefonas veikia nuo pirmadienio iki penktadienio tarp 9 v.r. ir 5 v.v. Išrašome pakvitavimus atleidimui nuo pajamų mokesčių.

Algis MEDELIS

QUEEN SYRENA TRAVEL
133 Roncesvalles Ave. Toronto, Ont.
M6R 2L2 Tel. 416-531-4800

KELIONĖS Į VISUS KRAŠTUS VISIŠKAI ORO LINIJOMIS I LIETUVĄ – visuomet geriausiomis kainomis!

VISUOMET turiu įvairių pramoginių išvykų –
apžiūrėti Toronto miestą, Niagara, Ontario šiaurę,
Otavą, Kvebeką ir t.t. – teiraukitės!
VISUOMET ruošiamos maldininkų kelionės –
Roma, Liurdas, Fatima

Toronto įstaigoje esu antradieniais tarp 11 ir 17 val. Atvažiuoti Jums nėra
būtina, skambinkite ALGIUI MEDELIUI asmeniškai.

Tel. Toronto 416 531-4800

Bilietus prašau atsiimti, į tolimes-
nes vietas siunčiu X-PRESS paštu

MEDELIS CONSULTING 45 Forest Heights Str., WHITBY, Ont. L1R 1T7
ALGIS ir STEFA MEDELIAI Tel. 1-905-666-9086

Visos paslaugos atskleidžiant gimes iš Lietuvos, arba Jūsų skrendant į Lietuvą.
JAV DOLERIUS LIETUVIŲ PRISTATOMI Į RANKAS PER 7 DARBO
DIENAS. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus antradienius.
Dėl smulkesnės informacijos kalbėkite su ALGIU MEDELIU

PADĖKA

Pasaulio lietuvių bendruomenės valdyba dėkoja Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdybai už suteiktą \$5,000 paramą ir 10 "Pasaulio lietuvių" prenumeratų skaitytojams Rytuose.

Jūsų nuolatinė parama ir bendradarbiavimas yra nuoširdžiai vertinami.

Gabrielius Žemkalnis,
Pasaulio lietuvių bendruomenės valdybos pirmininkas

Išėivijos šaulių penkiasdešimtmetis

Lietuvai esant okupuotai, jos šauliai išėivijoje atkūrė organizaciją, kuri išlaikė šaulišką tradicijas ir paskatino atgaivinti šaulių sąjungą laisvoje Lietuvoje

GYTAUTAS PEČIULIS

Mintis atkurti Lietuvos šaulių sąjungą tremtyje kilo 1952 m. pradžioje. Organizacinį branduolį sudarė Vlado Pūtvio dukra Sofija Mantautienė su vyru Aleksandru ir sūnumi Vaidieviu. Prie jų prisidėjo Alfai Valatkaitis ir Mykolas Kalmantas Čikagoje, Eugenija Klupšienė Toronte, Kanadoje. Visi šeši prisidėjo teisingai ir moraline atsakomybe už pirmuosius atkūrimo darbus.

Tų valstybių Saugumo organai šią organizaciją laikė nacių ar jiems simpatizuojančių organizacija. Tai buvo patirta pokario pabėgėlių stovyklose ir vėliau bandant išvykti iš Europos į užjūrus. Tik vėliau paaiškėjo, kad tų valstybių valdžios, supratę tikrą okupacijos reikšmę, nelaukė buvusių šaulių pavojingais veikėjais.

Kita problema buvo – šauliai jau veikė kitose organizacijose. Didinant organizacijų skaičių kilo baimė, kad tai nepasidarytų skaldymas lietuvių bendruomenės, kurios apimtyje išėiviai gyveno.

Dar nepradėjus šauliško veikimo buvę Lietuvoje šauliai surėngė 1953 m. kovo 5 d. Vlado Pūtvio 24-ųjų mirties metinių minėjimą. *Draugo* dienraštyje pasirodė istorinis Alfo Valatkaičio straipsnis *Mes esame gyvi*. Straipsnyje neminėjo organizacijos atkūrimo būdų, bet išreiškė principinę organizacinio atkūrimo branduolio nuostatą: "Vlado Pūtvio mintis tebėra gyva mūsų šauliškose širdyse. Atgaivinkime garbingą šaulio vardą, atnaujinkime Vlado Pūtvio sukurta ideologiją ir atiduokime savo darbus Nepriklausomai Lietuvai".

Spaudos akcija ir privatus veržlumas paruošė dirva oficialiam organizacinio atkūrimo branduolio išėjimui į viešumą Čikagoje 1954 m. kovo 7 d. Tėvynės mlytoje draugijos su rengtame Vlado Pūtvio 25-ųjų mirties metinių minėjime. Vaidieviutis Mantautas savo paskaitoje apžvelgė Vlado Pūtvio gyvenimo kelią. Toji data laikoma Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje atkūrimo pradžios data, nes tą dieną iniciatorių būrelis išėjo viešumon.

Nuo 1954 m. kovo 7 d. iš-

ėjimo viešumon organizacinė šaulių sąjungos vadovybė pasivadino Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje laikinoji valdyba ir tų metų birželio 1 d. pareiškime spaudoje paskutinį kartą paminėtas "Lietuvos šaulių sąjungos organizacinis branduolys" ir nuo tos datos įsitvirtino laikinasis centro valdybos pavadinimas. Ideologines gaires ir laikinąjį statutą, remiantis Vlado Pūtvio mintimis, paruošė Aleksandras Mantautas talkinant Sofijai Mantautienei.

Tame laikotarpyje buvo pradėta ruošti dirvą šaulių veiklai. Surengus įspūdingą Vlado Pūtvio mirties minėjimą Toronte, Kanadoje, kuriame dalyvavo buvęs Lietuvos šaulių sąjungos vadas plk. Pranas Saladzius, padėjo pamatus šauliškai veiklai. 1954 m. liepos 11 d. įsteigtas pirmas šaulių padalinys tremtyje, pasivadinęs Toronto šaulių klubu. Pirmasis šaulių padalinys JAV-se antrasis tremtyje, įsteigtas Čikagoje 1954 m. rugpjūčio 15 d., taip pat pasivadinęs Čikagos šaulių klubu.

Gavus iš atitinkamų valstybių valdžios organų užtikrinimą organizacijai laisvai veikti prasidėjo organizacijos plėtimo darbai. Buvo pradėtas *Tremties trimto* leidimas, kuris vėliau tapo eiliniu skyrimu žurnale *Karys*. Laikinoji centro valdyba, vadovaujama Aleksandro Mantauto, gavusi darbo prezidento pritarimą sudarė šaulių žvaigždės ordino tarybą ir buvo įpareigota sušaukti visuotinį Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje padalinių atstovų suvažiavimą 1958 m.

Pirmasis visuotinis atstovų suvažiavimas įvyko Čikagoje 1958 m. liepos 5 d. Nuo tos datos prasidėjo naujas etapas Lietuvos šaulių sąjungos tremtyje gyvenime ir tuo baigėsi atkūrimo istorija.

Išikūrus šaulių daliniams didesniuose lietuvių telkiniuose, kurie vėliau pasivadino kuopomis, veikė 8 vienetai Kanadoje, 15 JAV-se ir du Australijoje.

Žlugus sovietų santvarkai, atsikūrė šaulių sąjunga Lietuvoje, perimdama veiklos gaires iš išėivijos šaulių. Palaikant glaudžius ryšius su atsidūrusia Lietuvos šaulių sąjunga tėvynėje tęstinumas persikėlė į Lietuvą.

Toronto "Gintaro" ansamblio vyresnieji šokėjai su vadovais, dalyvavę Ročesterio Lietuvių dienose, kurios įvyko š.m. gegužės 16 d. Su gintariečiais pirmos eilės viduryje – R. Tamošiūnas, ALB vicepirmininkas. (Gintariečiai kviečia visus į savo metinį koncertą Anapilio salėje birželio 6, sekmadienį, 4 v.p.p.)

PASAKA IŠ GYVENIMO

Apie tamsią dieną

ALĖ RŪTA

Yra tokių tamsių dienų. Gamtoje ir gyvenime. Tokia ankstyvo pavasario diena – nuo pat ryto iki temstančio vakarėlio. Tuoj po Velykų, po Priskėlimo. Net paklausiau: "Ar tik man taip visur pilka, taip tamsu?" Turėdama galvoj savo prietemusias akis. – "Taip, ir pilka, ir tamsu. Ne tik tau. Tai tokia niūri, be saulės diena" – atsakė.

Reiškia, tokia diena visiems. Tokių ar panašių niūrių, aptemusių dienų būna Kalifornijoje porą mėnesių. Balandį... Gegužį, net birželį kartais aptemę mėnesiai...

Tokia šiandien povelykinė diena. Bet ką darysi: reikia ir ją pernešti... į kitą dieną. Tokia mūsų laiko grandinė... Bet palauk!

Esu kambario dirbtinėje šviesoje: palubėje dega elektros lempa. Nušviečia sienas, lubas, grindis, paveikslus ant sienų...

O paveikslai primena gyvenimą – praeityje. Prisimena žmones, prisimena daugelis įvykių, nutikimų... Ir saulėtos dienos, ir mėnesienų naktys, ir saulėlydžių spalvoti vakarai...

Kiek jų daug! Įvairių. Ir žmonių margumynas. Kokius turėjau draugus, kokius ištikimus šeimų draugus. Ir – savo šeimą. Ar galėčiau visa aprašyti? Net suminėti nepajėgčiau. O dauguma išėjo, o daugelis pris-

miršė... Ribotas mūsų protas, atmintis – prietemus, kaip ir ši diena.

Aha! Žydi vyšnios; tik nubyreję ievų balti žiedlapėliai – lyg prisnigę palangėje... O tuoj žydės obelys... Žydės? O jau užsimerkiu matau atmintyje prikriusiu obuolių! Pilnas sodas... Raudonskrusčių, baltų alyvių, gelsvų – žalsvų... O renku, o renku! Pilna sterblė. Bėgu, o krinta per kraštus.

Tai mėnesienos naktį sodas atrodė man – mistinis pasaulis! Tyli. Pritvinkęs šaltos šviesos, pro langus debesėlius rieda mėnulio veidas – lyg jis nieko nemato, bet jo šviesoj visa matai pro spindulingą rūbą – ūką, stovi sustingęs iš nuostabos...

Tai vėl – salėje. Trenkia muzika... Spindulingi studentų veidai... Jaunystė pripildė didelio kambario orą jaunystės žydėjimo kvapai, šviesa, širdžių neramiu plakimu... Mirga – marga! Ne puošniais drabužiais, ne gražuolių išmargintais kosmetika veidais, o natūraliu žmogišku žydėjimu... Lyg obelių žiedai tie veideliai. Ir lyg liauno berželio liemuo linksta šokančio jaunulio krūtinė (su tiksnčia širdimi) prie mylimos šokėjos, jo rankos, lyg berželio šakos apglobia liemenėlį, glosto jos rankeles...

Ir viskas dingsta. Tai ji sūnų išlydi į mokyklą, į gyvenimą...

Šeimos muzikinę tradiciją tęsiant

Violončelisto Vytauto Sondeckio koncertai Kanadoje

DANGUOLĖ BALTRUŠYTĖ-SHER

Neseniai turėjome progos susipažinti su maestro Sauliaus Sondeckio talentu, žavėjomis jo atliktais koncertais, jo dirigavimu Toronto filharmonijos orkestrui. Šį pavasarį pastebėjome žinutės mūsų lietuviškoje spaudoje su Sondeckio pavarde, tik šį kartą – Vytauto Sondeckio. Maestro sūnus Vytautas Sondeckis, violončelistas, garbingai tęsia šeimos muzikines tradicijas, koncertuodamas pastaraisiais metais įvairiose pasaulio scenose. Būdamas palyginti dar jaunas atlikėjas, tik 32 metų, Vytautas sugebėjo pasiekti rimtų aukštumų savo muzikinėje karjeroje.

Torontiečiai lietuviai turėjo galimybę susipažinti su šiuo talentingu muziku š.m. gegužės 6 d., "Toronto Centre for the Arts" koncertinėje "George Weston" salėje, kur vyko čekų kompozitoriaus A. Dvoržako kūrybos vakaras. Violončelistas Vytautas Sondeckis, akompanuojant Toronto filharmonijos orkestrui ir diriguojant Kerry Straton, atliko A. Dvoržako koncertą violončelei "B minor, op.104". Vytautas Sondeckis pavergė žiūrovus atlikimo technika, profesionaliu kūrinio atlikimu; sugebėjo įtaigiai perteikti švelniai nostalgiską A. Dvoržako kūrinio interpretaciją. Žiūrovų reakcija buvo audringa. Gausūs ir ilgi plojimai neleidė Vytautui pasitraukti iš scenos.

KLB valdybos atstovės Elona Punkrienė ir Irena Ross įteikė solistui gėles ir atminimo dovanėlę. Vytautas Sondeckis koncertuoja Kanadoje pirmą kartą, nors Amerikoje svečiavosi ne kartą. Praeitais metais dalyvavo ir š.m. liepos mėnesį dalyvavo pasaulinio masto "Ravinia" muzikos festivalyje Čikagoje. Šiame festivalyje Vytautas gaus didesnę atlyginimą vienam žymiausių pasaulio dirigentų Christoph Es-

chenbach. Pastarasis šiuo metu yra Filadelfijos filharmonijos simfoninio orkestro dirigentas ir "Ravinia" muzikos festivalio direktorius. Su šiuo dirigentu Vytautas Sondeckis ruošia ir muzikinį įrašą. Vytautas Sondeckis prieš keletą metų yra laimėjęs prestižinį violončelių konkursą Australijoje. Po jo atsivėrė didelės galimybės muzikinėje karjeroje. Nuo 1996 m. dirba NDR simfoniniame orkestre koncertmeisterio padėjėju. 2001 m. San Francisko radijo stotis KDRC priėmė jį į geriausių muzikos atlikėjų grupę pasaulyje "Top 30 under 30". Tais pačiais metais gavo prancūzų laikraščio *De la Monde de la Musique* prizą. Jo muzikiniai įrašai yra daryti tokių įžymių firmų kaip "NAXOS" ir "EMI".

Vytautas apgailestavo, kad neatsivėžė su savimi įrašų "pardavinėti" koncerto metu, kaip kad dažnai priimta, tačiau paminėjo, kad tie, kas domisi, gali įsigyti šių įrašų specialiose muzikos parduotuvėse Toronte ir kitur.

Pažintis su dirigentu Kerry Straton Vytautui prasidėjo Lietuvoje. Vytautas grojo maestro Kerry Straton diriguojant J. Haidno kūrinių. Užsimezgė draugystė tarp abiejų muzikų. Kerry Straton pakvietė koncertuoti Toronte. Pasilūpimas buvo pagroti A. Dvoržako kūrinių violončelei. Suderinus datas ir laiką, būsimas koncertas Toronte tapo tikrove.

Vytauto Sondeckio koncertinis gyvenimas labai intensyvus. Solistas kviečiamas koncertuoti įvairiose pasaulio šalyse, todėl į Lietuvą dabar tenka atvykti gal kartą per metus. Su savo tėveliu maestro S. Sondeckiu, prieš išvykdamas į Kanadą, pasikalbėjo tik telefonu. Daug šiltų prisiminimų iš savo buvusios viešnagės maestro perdavė sūnui, kuris taip pat liko nenusivylęs Kanada ir suiktaiš čia draugais bei globėjais.

JUOZAS (JOSEPH) NORKUS

Re/max West įstaigoje
ilgiausiai dirbantis agentas

• 25 metai namų remonto patyrimas • Daugiau kaip 12 metų pardavimo-pirkimo patyrimas • Namų nuomojimų ir nuomininkų reikalų specialistas.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A9
Skambinti bet kuriuo metu įstaigos tel.
416 769-1616, namų - 416 769-3577

Nemokamas namų įvertinimas

Bloor West Village

DENTAL CARE

Dr. J. Birgiolas
Dr. S. Dubickas

2373 Bloor St. West

Tel. (416) 763-5677

DANTŲ GYDYTOJA

Dr. Gintarė Sungailienė

115 Lakeshore Rd.E.

Mississauga, Ont. L5G 1E5

(I vakarus nuo Hurontario)

Tel. 905 271-7171

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS PACE, B.Sc., LL.B.

PACE LAW FIRM

5110 Dundas ST.W.

(tarp Islington ir Kipling gatvių)

Etobicoke, Ont. M9A 1C2

Tel. 416 236-3060

Fax 416 236-1809

SU ŠTURMU

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

LĖKTUVU arba LAIVU

905•271•8781

PETRAS ŠTURMAS

Paėmimas iš namų pagal susitarimą iš Toronto, Hamiltono, Niagara Falls, Londono, Wasaga Beach apylinkių

Matininkas

TOMAS A. SENKUS, B.Sc., O.L.S., O.L.I.P.

ONTARIO LAND SURVEYOR

40 Burrows Avenue, Toronto, Ontario M9B 4W7

TEL: (416) 237-1893

FAX: (416) 237-0426

E-mail: tomsenkus@rogers.com

Sk. pasisako

RUSAI KARININKAI

Atsakymas *Camp Borden* lietuviams karininkams.

Pranešu, kad įtarimas, jog ši straipsnį rašiau kažkieno užsakytu, yra be pagrindo.

Nuvykęs Lietuvon, aplankiau Lietuvos karių keliųose miestuose, "Vaidoto" batalionui Šiauliuose padovanau visas savo lietuviškas karines knygas, kurių jiems trūko. Visur kalbėjau si karininkais ir eiliniams kariais. Ypač buvo įdomu sužinoti, kaip rusų karininkai ir seržantai santykiauja su lietuvišiais kariais. Rusų pavardės nusirašiau iš "Valstiečių laikraščio".

Įdomu, kodėl Lietuvos karininkai nerado reikalo atsakyti į mano paminėtą rusų generalinio štabo karininko Viktor Baranec tvirtinimą, jog rusų karininkai saugumui karines žinias operatyviai ir išsamiai pateikia Baltijos šalių kariuomenės tarnaują rusų karininkai?

Gerbiamas Lietuvos karininkus klausiu: ar Lietuvos kariuomenėje tarnaujanti rusai karininkai rusų užpuolimo atveju prieš juos vėstų Lietuvos karių? Kiek jų tarnauja rusų saugumui?

Henrikas Kudreikis,
Cambria, Calif.

KALKINIAI STRAIPSNIAI

Prieš kelerius metų "TŽ" turėjo vargo su vadinamais kopijiniais (kalkiniais) rašytojais, kurie savo rašinius siuntinėdavo į kelis laikraščius. Atrodė, kad redakcija ėmėsi žygių, ir keletą metų skaitytojai buvo ramūs. Bet šiuo metu ir vėl pradėjo kartotis panašūs dalykai. Štai,

pavyzdžiui, jau ne vieną kartą pasikartoja žodis į žodį parašyti straipsniai tik su skirtingomis antraštėmis "Tėviškės žiburiuose" ir "XXI amžiuje"! Tikriausiai jie kartojami dar ir kituose leidiniuose. Taip kad ir vėl iškyla ta pati problema: kam reikia prenumeruoti laikraščius, kurie spausdina pačių medžiagą? Jeigu tokie rašytojai serga manija kuo daugiau pamatyti savo pavardę spaudos puslapiuose, tai jų reikalas, bet kuo čia dėti prenumeratoriai?

Nijolė Bagdžionienė,
Montreal, Que.

Šypsokimės..

L. STANKEVIČIUS

- Aš labai pykstu, kad mano žmona dukrelei pasiūvė tokį trumpą sijonėlį. Ką turėčiau daryti? Nesirūpinkite, kai ji užaugs, tai jai tas sijonėlis bus kaip tik.

- Kodėl geležinkelio stotelių restoranuose tokios mažos porcijos? Bijo, kad keleiviai nepasivėlintų ir traukinį.

- Kaip ilgai moteris gali išlaikyti paslapť? Kol nesutinka savo draugės.

- Kada teatre būna neįdomus vaidinimas? Kai aktorius būna daugiau negu žiūrovų.

- Ar šunys turi geneologinį medį? Ne. Jiems tinka bet koks medis.

- Koks skirtumas tarp išsiskyrusio vyro ir vedusio? Išsiskyręs vyras turi savo buvusią žmoną duoti savo 25% algos, o vedęs vyras jai duoda visą savo algą.

Lietuvos karininkai ir Toronto šauliai, susitikę su Lietuvos kariuomenės vadu gen. mjr. Jonu Kronkaičiu Kanadoje

Toronto Vlado Pūtvio kuopos šauliai su Lietuvos šaulių sąjungos vadu plk. ltn. Juozu Širvinsku (pirmos eilės viduryje) ir išėivijos šaulių vadu Mykolu Abariumi (antrios eilės viduryje) Nuotr. V. Pečiulis

TORONTONT

Anapilio žinios

Birželio 4 yra pirmasis mėnesio penktadienis. Tą dieną Lietuvos kankinių šventovė Mišios bus vakare 7 valandą, o po Mišių – Šventoji Valanda prie išstatyto Švenčiausiojo.

Ateinanti sekmadienį Lietuvos kankinių ir Gerojo Ganytojo šventovė bus renkama Toronto arkivyskupijos įsakytu antroji rinkliava "Share Life".

Anapilio parapijos salės draubūzinėje yra Ford (Mercury) Ltd. 1984 automobilio nauji ir vartotų dalių. Jeigu kas turite automobilį, kuriam tiktų tos dalys, prašome pasiimti.

Mišios birželio 6, sekmadienį: 9.30 v. r. už a.a. Kazimierą ir Anicetą Aperavičius; 11 v. r. už parapiją; Vasagos Gerojo Ganytojo šventovėje 2 v.p.p. už a.a. Zigimą ir Raimundą Laurinavičius; Delhi Šv. Kazimiero šventovėje birželio 5, šeštadienį, 3 v.p.p. už parapiją.

Lietuvos prezidento ir Europos parlamento rinkimai

Lietuvos respublikos ambasada pakartotinai praneša, kad š.m. birželio 13 d. vyks Lietuvos prezidento rinkimai ir rinkimai Europos parlamentą.

Užsiregistravusiems rinkėjams išsiųsti balsavimo pašto dokumentai. Piliiečiai taip pat gali balsuoti Lietuvos respublikos ambasadoje Otavoje: 2004 m. birželio 2-4 d.d. nuo 13 iki 17 val., 2004 m. birželio 7-11 d.d. nuo 13 iki 17 val., 2004 m. birželio 13 d. nuo 7 iki 20 val.

Lietuvos respublikos ambasados adresas: 130 Albert Street, Suite 204, Ottawa, Ontario K1P 5G4. Tel. (613) 567-5458, faksas (613) 567 5315, elektroninis paštas a s t a s l i e m b @ s t o r m . c a , r o m a n a s m @ s t o r m . c a I n f .

Konsulo pranešimas

Lietuvos prezidento ir Europos parlamentą rinkimai Kanadoje vyksta paštu, grąžinant užpildytus biuletenius į Lietuvos ambasadą Otavoje. Tačiau laiku neužsiregistravę ir negavę balsavimo dokumentų ar dokumentus gavę, bet jų negražinę, galės balsuoti sekmadienį, birželio 13 dieną, tarp 12 ir 16 val. Generalinė konsulate Toront, 1573 Bloor Street West. Balsuotojai būtinai turi atsinešti galiojantį Lietuvos respublikos pasą ir, jei turi, balsavimo dokumentus.

Haris Lapas, garbės generalinis konsulas

Maironio mokyklos žinios

Prisikėlimo kredito kooperatyvas paaugo mūsų mokyklai \$4,000. Nuosirdus ačiū.

A. a. Onos Tautaitienės atminimui, jos dukrė mūsų knygyną praturtino penkisdešimt metų *Eglutės* žurnalo kolekcija. Dėkojame. Dėmesio, tėveliai! Jeigu jūsų vaikai nebuvo pamokose geg. 29 d., tai prašome atsiimti registracijos lapus 2004-2005 mokslo metams. Mokinių registraciją turime baigti iki birželio 12 d.

Mokyklos užbaigimo iškilminga vakarienė įvyks penktadienį, birželio 4, 6.30 v.v. Prisikėlimo parapijos salėje.

Žvilė

Lietuvių Namų žinios

Gegužės 30 d. Lietuvių Namų svietainėje pietavo 105 svečiai. Pranešimą padarė LN Kultūros komisijos pirm. V. Kulnys. Svečių knygoje pasirašė R. T. Urbonai iš Minesotos, A. A. Urbonai iš Klaidpėdos ir J. A. Ragilai iš Baden Württemberg (Vok.).

Lietuvių Namų ir Labdaros valdybos posėdis įvyks birželio 17, ketvirtadienį, 7 v.v. Lietuvių Namų seklvijoje.

Chem. inž. K. Astravas, LN birželio 6 d. sekmadienį, 2 v.p.p. pasidalins savo išpūdžiais ir patyrimais iš kelionių Irate, Irane ir arabų kraštuose. Visi kviečiami.

Prisikėlimo parapijos žinios

Šis penktadienis ir šeštadienis yra mėnesio pirmieji. Pirmą mėnesio penktadienį 7 v.v. vyksta Mišios ir Šventoji valanda su Švenčiausiojo palaiminimu. Ligoniai lankomi iš anksto susitarus. Kun. Pijus Šarpnickas, OFM, ryšius su kunigų rekolekcijom, savo ligonius lankys birželio 7-10 d.d. Pirmą mėnesio šeštadienį Gyvojo rožinio draugijos nariai renkasi Rožiniui ir Mišiom 10.30 v.v.

Šiais Toronto arkivyskupijos paskelbtais Rožinio metais grupė tikinčiųjų parapijos šventovėje Rožinį kalba kasdien, nuo pirmadienio iki penktadienio 6.30 v.v. ir kviečia visus prisidėti prie Rožinio maldos ir po to dalyvauti 7 v.v. Mišiose.

Kun. Petras Šarka, OFM, Toronto pranciškonų vienuolio vyresnysis ir parapijos vikaras po ilgesnės viešnagės Lietuvoje grįžo iš savo pareigas.

Pakrikštytas Aras Brandon, Žibutės (Šilinkaitės) ir Alfredo Janeliūnų išnytas sūnus.

Santuokai ruošiasi Tomas Bacevičius su Pauline Wilson.

Sibirinių trėmimų paminėjimas, kurį rengia Baltiečių federacija, vyks parapijos šventovėje birželio 15 d., 7 v.v. ekumeninių pamaldų būdu.

Metinis parapijos narių susirinkimas įvyks birželio 13 d., po 10.30 v. Mišių. Bus padaryti pranešimai, renkami pusė parapijos tarybos narių. Rinkimams į parapijos tarybą vesti nominacijų komisija: A. Ambrozaitienė, L. Kulavičienė ir J. Stasiulevičienė. Kandidatus siūlyti šiai komisijai.

"Kretingos" vasaros stovykloms registracijos blankus galima gauti parapijos raštinėje. Stovyklų datos: lietuviškai nekalbantiems lietuvių kilmės vaikams – liepos 4-17 d.d.; lietuviškai kalbantiems – liepos 18-31 d.d.

Seimų su vaikais stovykla vyks rugpjūčio 1-7 d.d. Registruotis parapijos raštinėje ir per internetą (www.Firstclass-seimu-stovykla). Daugiau žinių apie stovyklą teikia Alma Slapšienė 905 726-2516.

Mišios sekmadienį, birželio 6: 8 v. r. už a.a. Mykolą Jasionį; 9.15 v. r. už a.a. Elena Gegužienę; 10.30 v. r. už gyvus ir mirusius parapijiečius, už a.a. Kazimierą, Uršulę ir Žukauskų šeimos mirusius, už a.a. Vytautą Augėną; 12 v. d. už a.a. Pijų Jurkšaitį ir Kazimierą Petrusėvičių.

Išganytojo parapijos žinios

Ateinanti sekmadienį, 11.15 v. ryto Šv. Trejybės pamaldos su Šv. Komunija.

Parapijos metinė iškyla įvyks birželio 20 d., 11 v. r. Huron parke (area "D"), Mississauga. Pradėsi me giesmėmis, Šv. Rašto skaitymu ir pamaldomis. Bus žaidimų vaikams, Moterų draugijos loterija, skanūs pietūs ir jauki krikščioniška aplinka.

Muziejaus-archyvo žinios

Gražiai praėjo dail. Irmos Makariūnaitės ir Kanados lietuvių dailininkų draugijos paruoštos naujos meno parodos atidarymas – susilaukėme apie 180 lankytojų. Daugelis gyrė gražią ir įvairią dailininkų parodą. Gavome daug aukų, kurios bus paskelbtos *Tėviškės žiburio*se.

Praeitą savaitę muziejaus-archyvo išlaikymui aukėjo: \$8,000 – Kanados lietuvių fondas; \$100 – Ada Monstvilienė, Balys Sakalas, Edmontono Lietuvių Namai; \$80 – Jonas Linkunaitis; \$60 – Viktoras J. Lion; \$50 – Albina Augaitienė; \$25 – Julius Varkavičius; \$20 – Aldona Siminkevičienė.

Slaugos namų žinios

Slaugos namams a.a. V. Rupkalvienės atminimui \$20 aukėjo L. Balsienė. Besidomintys Slaugos namais informacijos gali gauti interneto tinklalapyje www.labdara.ca.

Slaugos namų komitetas dėkoja visiems už aukas. Jos priimanos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siunsti tiesiog adresu: Labdaros fondas, Lietuvių slaugos namai, 1573 Bloor St. W., Toronto, ON, M6P 1A6.

Lietuvių grupė, dalyvavusi Toronto rotušėje švenčiant Lietuvos įstojimą į Europos sąjungą š.m. gegužės 6 d. Iš k. V. Piečaitis, A. Vaičiūnienė, R. Žilinskienė (KLB pirmininkė), G. Lapienė, A. Birgiolas, V. Valaitytė, A. Vaičiūnas, S. Piečaitienė ir kun. A. Žilinskas

KANADOS BALTIEČIŲ FEDERACIJA

visus kviečia dalyvauti metiniame

SIBIRINIŲ TRĖMIMŲ MINĖJIME

birželio 15, antradienį, 7 valandą vakaro. Ekumeninės pamaldos Toronto Prisikėlimo parapijos šventovėje (1 Resurrection Rd.). Visos organizacijos prašomos dalyvauti su vėliavomis. Rikiuotei į pamaldas rinktis 6.30 valandą vakaro prie šventovės. Gausiu dalyvavimu pagerbkime ištremtųjų ir Sibire žuvusiųjų atminimą.

Kanados baltiečių federacija
Kanados lietuvių bendruomenės krašto valdyba

PRISIKĖLIMO KREDITO KOOPERATYVAS

3 Resurrection Rd, Toronto, ON M9A 5G1 Tel.: (416) 532-3400, (416) 532-3414 Fax: (416) 532-4816
Anapilyje tel.: (905) 566-0006 Fax: (905) 566-1554

LOTERIJA SKOLININKAMS

Prisikėlimo kredito kooperatyvo valdyba PRANEŠA, kad visi nariai, paėmę iš mūsų būstui paskolą (mortgage) 2004 metais, galės dalyvauti loterijoje ir laimėti \$2,000. 2005 m. metiniame susirinkime bus loterijos būdu išdalintos 5 premijos po \$2,000.

Norintiems laimėti dalyvavimas metiniame susirinkime privalomas!

Kapinių lankymas

Pavasarinė savųjų Šv. Jono kapinių lankymo diena praeitą Sekminių sekmadienį, gegužės 30, saulei šviečiant, Toronto VI. Pūtvio kuopos šauliams judėjimo Anapilio sodyboje tvarkant, jau nuo pat ankstyvo ryto traukė iš įvairių vietovių suvažiuosius lankytojus, savo artimųjų kapaviečių tvarkytojus ir puošėjus. Buvo šventinami naujai pastatyti antkapiniai paminklai, tautiečiams buvo gera proga susitikti, pabendrauti ir ne tik po atviru dangumi žydinčiose kapinėse, bet ir didžiojoje Anapilio sodybos salėje, kur daugelis sotinosi KLM dr-jos parapijos skyrtais paruoštais lietuviškais valgiais, gurkšnojau vyną, gaiviosios lietuvišku alumi.

Lankytojų dėmesį patraukė ir dvi veikiančios parodos muziejyje – tai šiuolaikinio meno, kurioje su savo darbais dalyvavo O. Tamašauskas, R. Mačikūnaitė, R. Bulova-Forrest, E. Bakytė-Zubis, K. Baliūnaitė, L. Tamašauskaitė, A. Slabosevičius, I. Makariūnaitė, A. Butkevičius ir K. Jurėnas, ir G. Repečkos bei R. Žioporio – lietuviškų kryžių paroda. Iki iškilmingų pamaldų buvo atidaryta "Tėviškės žiburio" administracija, susilaukusi taipgi nemažai lankytojų.

Iškilmingos pamaldos vyko 3 v.p.p. po atviru dangumi kapinių koplyčioje. Mišias koncelebravo prel. J. Staškevičius, pasakė ir pamokslą, kunigai – A. Simanavičius, OFM, K. Kaknevičius, E. Jurgutis, OFM, Vyt. Staškevičius. Asistavo diak. dr. K. Ambrozaitis. Giedoją Lietuvos kankinių ir Prisikėlimo parapijų chorai. Vargonavo muz. D. Viskontienė. Garšiakalbių sistemų tvarkė VI. Paliulis. Mirusiųjų pagerbimas ir jų prisiminimas maldose, jau tradicija tapęs, šioje vietoje vyksta du kartus per metus, ir tai dėka erdvios Anapilio sodybos, kurią įkūrė šitokiomis dienomis itin prisimenamas a.a. kun. Petras Ažubalis. DL

Iškilmingos pamaldos vyko 3 v.p.p. po atviru dangumi kapinių koplyčioje. Mišias koncelebravo prel. J. Staškevičius, pasakė ir pamokslą, kunigai – A. Simanavičius, OFM, K. Kaknevičius, E. Jurgutis, OFM, Vyt. Staškevičius. Asistavo diak. dr. K. Ambrozaitis. Giedoją Lietuvos kankinių ir Prisikėlimo parapijų chorai. Vargonavo muz. D. Viskontienė. Garšiakalbių sistemų tvarkė VI. Paliulis. Mirusiųjų pagerbimas ir jų prisiminimas maldose, jau tradicija tapęs, šioje vietoje vyksta du kartus per metus, ir tai dėka erdvios Anapilio sodybos, kurią įkūrė šitokiomis dienomis itin prisimenamas a.a. kun. Petras Ažubalis. DL

Iškilmingos pamaldos vyko 3 v.p.p. po atviru dangumi kapinių koplyčioje. Mišias koncelebravo prel. J. Staškevičius, pasakė ir pamokslą, kunigai – A. Simanavičius, OFM, K. Kaknevičius, E. Jurgutis, OFM, Vyt. Staškevičius. Asistavo diak. dr. K. Ambrozaitis. Giedoją Lietuvos kankinių ir Prisikėlimo parapijų chorai. Vargonavo muz. D. Viskontienė. Garšiakalbių sistemų tvarkė VI. Paliulis. Mirusiųjų pagerbimas ir jų prisiminimas maldose, jau tradicija tapęs, šioje vietoje vyksta du kartus per metus, ir tai dėka erdvios Anapilio sodybos, kurią įkūrė šitokiomis dienomis itin prisimenamas a.a. kun. Petras Ažubalis. DL

A. a. mylimai žmonai Barborai Vaidotienėi-Serapinaitei, ilgametei *Tėviškės žiburių* skaitytojai, š.m. gegužės 26 d. iškeliauvus anaišios, jos prisiminimui Jonas Vaidotas *Tėviškės žiburiam* aukėjo \$1,000. Savaitraščio leidėjai nuoširdžiai dėkoja už tokią stambią paramą. Vėlionė 1998 m. grįžo į Lietuvą, gyveno Kaune, kur ir palaidota.

Jadze Stanaitienė jubiliejinio gimtadienio proga sveikindami, Nijolė, Aldona, Zenonas ir Hansas *Tėviškės žiburiam* aukėjo \$80.

Delhi Šv. Kazimiero parapija paaugojo *Tėviškės žiburiam* \$50.

Sveikindami Ipolitą Tauterą, sulaukusį 95 m. amžiaus, *Tėviškės žiburiam* \$25 aukėjo Stasė ir Sigita Zubrickai, St. Catharines, ON.

A. a. Juozo Staškevičiaus atminimui pagerbti Vida ir Vytas Paškai *Tėviškės žiburiam* aukėjo \$25.

A. a. Gražinos Kocienės atminimui pagerbti Vida ir Vytas Paškai *Tėviškės žiburiam* aukėjo \$25.

A. a. Aleksandro Petrauskienės atminimui Vida ir Vytas Paškai *Tėviškės žiburiam* aukėjo \$25.

Kapinių asfaltavimo vajui aukėjo: \$200 – V. G. Butkiai, A. B. Matulaitis, I. Ignatienė; \$100 – A. Deksnienė, J. Budnikienė, M. Bartešienė; \$50 – B. Žiobienė, J. Karaliūnas.

A. a. Leonardos Mitalienės-Radzevičienės, mirusios neseniai, ir jos dukters Jūratės Mitalaitės-Okmanienės, mirusios prieš pusmetį, atminimui pagerbti *Kovai su vėžiu ir džiūva* sergantiems vaikams ir tremtiniam aukėjo: \$1,000 – sūnus ir brolis Romas Mitalas; \$200 – B. Stalioraitienė; \$50 – L. Bigauskienė, I. A. Dragunevičaitė, E. Šlekys; \$25 – G. L. Matukai; \$20 – B. Kazlauskaitė, M. Povilaitienė. M. P.

Ona Krasauskienė atsiuntė \$100 auką našlaičių kaimui *Vaiko tėviškės namai* Lietuvoje. Gerajai aukotojai nuoširdžiai dėkoja – KLM dr-jos c. valdyba

"Parama", Lietuvių kredito kooperatyvas, atsiuntė \$2,000 auką *Tremtinių grįžimo fondui* Lietuvoje. Tremtinių vardu dėkojame "Paramai", suteikusiai tokią dosnią pagalbą.

KLM dr-jos c. valdyba

A. a. Laimutei Kvederaičiai-Barry staiga mirus, vietoj gėlių Lietuvos našlaičiams (V.S.N.) Stasė Marijošienė ir šeima aukėjo \$100. M.P.

A. a. Vandai Rupkalvienei mirus, užjausdami jos dukrą Kristiną ir sūnų Julijų su šeima, *Kovai su vėžiu sergantiems vaikams* Lietuvoje aukėjo: \$50 – K. Arysta; \$20 – B. Sapijonienė, B. D. Vaidilos; \$10 – E. Bersnienė, V. Lėverienė, O. Naruševičienė. D.K. ir M.P.

"Vilniaus rūmuose" įvyko smagios Stanislovo vardinės. Gegužės 8 d. po gegužinių pamaldų Laima Mačionienė pasveikino čia gyvenančius Stasius. Prancevičių, Kuzmicką ir Kalytį. Visi dalyviai sugiedojo jiems *Ilgiausių metų*. Trys Stasiai vaišino visus užkandžiais ir įvairiais gėrimais. Po dviejų linsmų valandų visi išsikirstė labai patenkinti ir dėkingi varduvininkams už tokią malonią Stanislovo vardinę valandėlę.

Pranciška Norušienė

A.P.P.L.E. Report to the Corps, vol. 14, nr. 2, 8 psl. iliustruotame žiniaraštyje atsispindi jau daugiau kaip dešimtmetį veikiančios pedagogų organizacijos "American Professional Partnership for Lithuanian Education" (A.P.P.L.E.) veikla, planai, finansinė parama bei darbo aktualijos. Šiuo metu organizacijai vadovauja torontietė Irena Ross. Stipendijos ar kitos aukos siunčiamos adresu: A.P.P.L.E., P. O. Box 617, Durham, CT 06422, USA.

MONTREALQUE

Vysk. P. Baltakis, OFM, lankysis Aušros Vartų parapijoje Sutvirtinimo Sakramento ir Pirmosios Komunijos švenčių proga birželio 6 d. Parapijiečiai kviečiami gausiai dalyvauti.

St. Jean sur Richelieu kariuomenės bazėje gegužės 26 d. vyko atsisveikinimo vakarienė – anglų ir prancūzų kalbų kursų pabaigtuvės. Dalyvavo garbės svečias Andrius Rasiulis "Military Training Assistance" programos direktorius, kurio kalbų kursai svetimtaučiams karininkams St. Jean ir Camp Borden bazėse yra tik dalis jo atsakomybės. Lietuviai kariškiai – vyr. ltn. Liutauras Skikas ir grandinis Donatas Pauza – baigę kursą išvyko namo gegužės 29 d. Nauji kariškiai į kursus atvyks rugpjūčio mėnesį.

Sibirinių trėmimų paminėjimas vyks birželio 13, sekmadienį, per 11 val. iškilmingas Mišias Aušros Vartų šventovėje. Birželio 13 d. taip pat yra Dievo Kūno šventė, todėl prieš sumą bus trumpa procesija.

KLM dr-jos Montrealio skyr. susirinkimą gegužės 30 d. Aušros Vartų klebonijoje malda pradėjo pirm. G. Kudžmienė. Sekretore pakviesta B. Rupšienė. Praeitą susirinkimo protokolą, priimtą be pataisų, skaitė D. Staškevičienė. Iždininkė L. Dainienė pasidžiaugė gerai pavykusiu Velykų stalo renginiu ir pateikė finansinę apyskaitą.

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.
3907A ROSEMONT BLVD., MONTREAL, QUE. H1X 1L7
TEL: (514) 722-3545 FAX: (514) 722-3546

LITAS Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Sève, Montréal (Québec) H4E 2A8
Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

A. a. Petro Butėno atminimui pagerbti skautų stovyklavietei "Romuva" aukėjo: \$250 – A. R. Sapliai; \$100 – F. Mockus, S. R. Sapliai, J. L. Yčai; \$55 – B. T. Stanuliai; \$50 – J. Birgiolas, V. P. Jankaičiai, G. Kuzmas, H. G. Lapai, A. L. Pacevičiai, B. P. Sapliai, Č. Senkevičius, V. V. Šilai iš Čikagos, JAV, E. Simonavičius, A. R. Stauskas, M. Vasilauskienė; \$40 – R. Baliukonis, J. Kimantienė, kun. A. ir R. Žilinskai; \$25 – S. Draugelis, R. J. Karasiejai, V. S. Liūmos, V. L. Sėdžikai, V. Siminkevičienė, R. Siminkevičiūtė-Kevėza; \$20 – J. Butkus, A. Genčius, A. I. Jurcevičiai, D. V. Karosai, E. M. Kazakevičiai, A. D. Keršiai, E. G. Kuchalskiai, M. Mikėlnas ir B. McLaughlin, V. Paulionis, L. Pocienė, P. N. Puidokas, I. Punks, M. Rusinas, L. Saplys, A. R. Simanavičiai, A. Simonavičius, P. R. Stauskai, P. G. Stauskas, J. Turūta, A. G. Valiūnas, M. J. Zubrickai, I. A. Žemaičiai; \$10 – V. Kazlauskas, D. Klibingaitienė, S. E. Kuzmickai, M. Povilaitienė, A. Siminkevičienė, J. Vingilienė; \$5 – S. A. Škėmos, B. Stundžiai. Aukos surinko – D. Keršienė ir P. Saplienė

KELIONIŲ DRAUDIMĄ parpinu keliaujantiems į užsienį ir atvykstantiems į Kanadą. Skambinti Mariui Rusinui tel. 416 588-2808 (ext. 26) dienos metu.

"BALTIC TREE SERVICE" – Genėjį ir apsaugau nuo ligų bei kenkėjų visų rūšių medžius, krūmus pigiai ir tvarkingai. Pagražinsiu jūsų kiemo vaizdą! Danius Leis, 647 519-2299 (nešiojamas).

ISNUOMOJAMOS 2 kabinos šiltais vasarai arba savaitėms. Vilnai ir šaltas vanduo. Automobilių vieta. Į papildomą prie 3-5 min. Skambinti tel. 705 429-4120 dieną, 705 737-9101 vakare.

CLEAN FOREVER. Valome kilimus, minkštus baldus ir automobilių vidų nauju būdu – sausomis putomis. Kilimas išdžiūna per 1-2 valandas. Labai gera kokybė. Skambinti bet kurio laiku tel. 416 503-1687.

JOTVA CONSTRUCTION Atlieka stalius, vidaus sienų (drywall), dažymo, plytelių dėjimo, elektros įvedimo, vandentiekio sistemos įvedimo (plumbing) darbus. Skambinti Algiiui tel. 905 272-8323 arba 416 882-8531.

SPAINISH PRINTING ATliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus. Prielaimos kainos, aukšta kokybė. TEL. (416) 252-6741 66 Mimico Ave. Toronto Ont. Savininkas Jurgis Kuliešius

Spaudos atgavimo šimtmečio proga iš gauto pelno *Tėviškės žiburiam* buvo paskirta \$250.

Pirm. G. Kudžmienė perskaitė anksčiau gautą vysk. Rimanto Norvilos laišką, kuriame rašoma, kad Marijampolės "Vaiko tėviškės namais" dabar rūpinasi ir juos tvarko Vilkauskio vyskupija. Yra daug finansinių ir kitokių rūpesčių. Montrealietės *Vaiko tėviškės namams* paskyrė \$1,000.

Pirm. Genovaitė Kudžmienė atsiatydino iš pareigų ir valdyboje pasiliko kaip *Vaiko tėviškės namų* atstovė. Pirmininkės pareigas laikinai perėmė D. Staškevičienė.

Idomų pranešimą apie Vilniaus Aušros Vartus skaitė Irena Valauskienė. Susirinkimo programai pasibaigus, kleb. kun. R. Birbilas palaimino vaišių stalą ir dalyviai vaišinosi sumuštinais, vynu, kava ir pyragais.

A. a. Anelė Ribikytė-Baršauskienė, 85 m. amžiaus, mirė gegužės 26 d. Po gedulinių Mišių Aušros Vartų šventovėje gegužės 29 d. palaikai išvežti į Torontą ir palaidoti Šv. Jono lietuvių kapinėse gegužės 31 d. Lidi vyras Vincas, sūnus Sigitas, dr. Algis, Vytautas, dukrė Irena su šeimomis, vaikaičiai Indrė, Daiva, Kristina, Jean Philipe, Laura ir provaikaičiai Tomas ir Erika. Vietoj gėlių buvo prašoma aukoti A.V. parapijai. D.S.

Įvairios žinios

Lietuvos užsienio reikalų ministerijos pranešimu, Otavoje š.m. balandžio 16 d. pasirašytas Lietuvos respublikos užsienio reikalų ministerijos ir Kanados tarptautinio vystymo agentūros (Canadian International Development Agency) tarpusavio supratimo memorandumas dėl Lietuvos dalyvavimo Oficialios plėtros pagalbos Vidurio Europoje (Official Development Assistance in Central Europe – ODACE) programoje.

Susitarimą pasirašė ambasadorė Kanadoje Sigutė Jakštonytė. ODACE programa buvo patvirtinta 2001 m., pasirenkant partnerėmis Čekiją, Vengriją, Slovakiją ir Lenkiją. Nuo balandžio 16 d. prisijungė Lietuva, Latvija ir Estija. Ambasadorė S. Jakštonytė padėjo Kanados tarptautinio vystymo agentūrai už Lietuvai nuo 1991 m. teikiamą techninę pagalbą įgyvendinant demokratines ir ekonomines reformas Lietuvoje. Ji teigė, kad Lietuva iš šalies gavėjos tampa šalimi davėja. Inf.

"The Globe and Mail", Toronte leidžiamas dienraštis, š.m. kovo 30 d. laidojo paskelbtą žinutę, kad JAV prezidentas George W. Bush "vakar įvesdino septynis Rytų Europos valstybes" į Šiaurės Atlanto s-gą (NATO) pilnateisėmis narėmis, kvietė sąjungininkus būti vieningais Irake ir kovoje su terorizmu. Į Šiaurės Atlanto s-gą (NATO) oficialiai priimtos Estija, Latvija, Lietuva, Bulgarija, Rumunija, Slovakija ir Slovėnija. Jų priėmimas NATO narių skaičių pakėlė iki 26. Rusija betgi nepatenkinta, kad po 55 metų Šiaurės Atlanto sąjunga priartėjusi prie jos sienų.

Knygų rėškla "SAMOGITIA" meniškai įrašo knygas bei žurnalus
A. PLENYS
3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Bijanas Translation Services
VERTIMAI ŽODŽIU ir RAŠTU lietuvių, rusų, anglų ir prancūzų kalbomis.
Esu Ontario provincijos akredituota vertėja prie Teisės saugos ministerijos (Ministry of the Attorney General)
Genovaitė Bijūnas, Ph.D.
tel. 416 621-1638, fax 416 621-8479
Adresas: 106 Meadowbank Road, Etobicoke, Ontario M9B 5C9

Kanados daugiakultūrių reikalų valstybės sekretorė